

DRAUGAS

PERIODICALS
May 8,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖS - MAY 8, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/07/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.89

Kaina 50 c.

„Mažeikių nafta“ ir „Lukoil Baltija“ pradėjo žodžių karą

Vilnius, gegužės 7 d. (BNS) — Lietuvos susivienijimo „Mažeikių nafta“ ir Rusijos susivienijimo „Lukoil“ dukterinės įmonės „Lukoil Baltija“ vadovai pradėjo žodžių karą.

„Mažeikių naftos“ vadovai tvirtina, jo vieši „Lukoil Baltija“ valdybos pirmininko Ivano Paleičiko komentarai apie finansinę Mažeikių įmonės padėtį parodo „jo strategiją mėginti išstumti JAV bendrovę „Williams International“ iš Lietuvos, išsiurbiant pinigų iš „Mažeikių naftos“, didinti bendrovės nuostolius ir kliudyti kitiems Rusijos naftos gamintojams tiesiogiai tiekti žaliavą“, teigiama „Mažeikių naftos“ pranešime spaudai.

„Mažeikių nafta“ pirmąjį ketvirtį pagal JAV apskaitos svertus (GAAP) patyrė 84,676 mln. litų nuostolių — 4,5 karto daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2000-aisiais (18,8 mln. litų).

Pagal Lietuvos apskaitos svertus (LAS) „Mažeikių nafta“ pirmąjį ketvirtį patyrė 77,3 mln. litų nuostolių. 2000 m. „Mažeikių nafta“ pagal GAAP patyrė 179,1 mln. litų nuostolių, pagal LAS nuostolis siekė 213,7 mln. litų.

Pasak „Mažeikių naftos“ vadovų, nuostolių patirta, nes norint išvengti žaliavos tiekimo sutrikimų 2000-ųjų pabaigoje nutrukus deryboms su Rusijos susivienijimu „Lukoil“ dėl ilgalaikio žaliavos tiekimo, gruodžio mėnesį, kai naftos kainos buvo gana didelės, susivienijimas nusipirko nemažai žaliavos. Sausį su mažėjus naftos produktų kai-

noms, krito ir atsargų vertė.

Anot „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus Jim Scheel, pirmąjį šių metų ketvirtį „Mažeikių nafta“ buvo priversta už naftą sumokėti keliasdešimt milijonų litų daugiau nei rinkos kaina dėl „Lukoil“ — eksporto į Lietuvą koordinatoriaus — „dikto“.

Tuo tarpu, I. Paleičiko teigimu, dideli „Mažeikių naftos“ nuostoliai susidarė dėl „neprotingo vadovavimo“ ar net „sąmoningo siekio priversti „Mažeikių naftą“ prie bankroto“. Pasak I. Paleičiko, naftos tiekimo iš Rusijos valdytojo užduočių vykdymas reikalauja vis daugiau atsakomybės, kadangi „Mažeikių nafta“ artėja prie neišvengiamo bankroto — ši įmonė nebeįstengia mokėti už naftą, t.y. susiduria su apyvartinio lėšų stygiaus problema, o tai finansškai rizikinga tiekėjams.

I. Paleičiko kaltinimai, susiję su tyčiniu blogu „Mažeikių naftos“ vadovavimu, yra bandymas dezinformuoti visuomenę ir gadinti mūsų santykius su kitais partneriais regione“, sako J. Scheel.

„Vietoj to, kad atsisėdų prie derybų stalo, „Mažeikių nafta“ pradėjo dialogą per spaudą. Jų pareiškimai absurdiški. „Lukoil Baltija“ nenori nieko išstumti iš Lietuvos. Naftą Lietuvos susivienijimui parduodame rinkos kainomis. Jei-ko jiems nepatinka pirkti žaliavą iš mūsų, tegul jie perka kitur. Jeigu „Mažeikių nafta“ perka naftą, vadinasi, ją tos kainos tenkina“, sako I. Paleičikas.

V. Landsbergis siūlo trukdyti Rusijos naftos eksportui per Lietuvą

Vilnius, gegužės 7 d. (BNS) — Susirūpinęs dėl „Mažeikių naftos“ bendrovės patiriamų nuostolių, šiuo metu JAV besilankantis konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis siūlo apevarstyti galimybę pirkti šiai bendrovei reikalingą žaliavą Vakaruose ir, atsakant į Rusijos „Lukoil“ veiksmus, trukdyti Rusijos

naftos eksportuotojams tiekti naftą ir jos produktus per Biržų naftotiekį.

„Šiomis dienomis buvo paskelbta, kokių nuostolių patyrė „Mažeikių nafta“, ypač sausio mėnesį, ir dar sykį pamatėme, kaip mūsų įmonės veiklai daro įtaką Rusijos per „Lukoil“ taikoma minkšta blokada — parduodant žaliavą su pertaurokomis, be normalios ilgalaišės komercinės sutarties“, teigiama Vasingtone išplatintame V. Landsbergio pranešime. Pasak konservatorių vadovo, tokių veiksmų tikslas „paprastas ir politinis — kad ne Rusijos valdoma „Mažeikių nafta“ nebūtų pelninga“.

Savo pranešime V. Landsbergis taip pat siūlo išeiti iš susidariusios padėties. „Lai- kas gal jau skaičiuoti, kokie būtų palyginamieji nuostoliai perkant naftą tvarkingai ta pačia rinkos kaina Vakaruose ir epizodiškai remontuojant Biržų naftotiekį, pavyzdžiui, tais laikotarpiais kai Rusijos vyriausybės įgalios „Lukoil“ nepraleidžia Kazachstano, „Jukos“ ar kitų komercinių partnerių parduodamos naftos ir Lietuvos“.

Per Biržų naftotiekį pernai iš Rusijos į Latviją buvo transportuota 13,6 mln. tonų naftos ir 3,5 mln. tonų dyzelinių degalų.

Be to, anot V. Landsbergio, tikriausiai yra ir įvairių būdų parodyti, kad „Lukoil“ daugiau laimėtų iš gerų santykių ir bendradarbiavimo. V.

Futbolo turnyro nugalėtoja — Seimo pirmininko Artūro Paulausko vadovaujama seimūnų komanda.

Gedimino Žilinskio (Elta) nuotr.

Spaudos šventėje sėkmę lydėjo Seimo vadovo komanda

Vilnius, gegužės 6 d. (Elta) — Šeštadienį šalia Vilniaus Minsko plente esančiame „Rytų kempinge“ iš visos Lietuvos susirinkę žurnalistai paminėjo Spaudos dieną.

Žurnalistų šventės pagrindiniu akcentu tapo keturių komandų futbolo turnyras, kurį kiek netikėtai įtikinamai laimėjo Seimo pirmininko Artūro Paulausko vadovaujama komanda „Seimas 2001-2004“, finale įveikusi žurnalistų ir pramogų verslo atstovų rinktinę „Prelegentai“ net 7:2 (2:1).

Trečiąją vietą užėmė Kauno

žurnalistų rinktinė, mažajame finale 3:1 nugalėjusi renginio rėmėjos „Trojinos“ komandą.

Seimo pirmininkas kartu su šeima atvyko į šventę gerai nusiteikęs ir buvo vienas geriausių savo komandos žaidėjų. Jam talkino dar trys žinomi politikai — Juozas Olekas, Gediminas Kirklis ir vartus saugojęs Gediminas Dalinkevičius, o komandą „cementavo“ buvęs profesionalus futbolininkas Tomas Gražūnas bei Donatas Dirmeikis, buvusio Lietuvos futbolo federacijos prezidento Vytauto Dirmeikio

Užsienyje rinktas seimūnas nori atsisakyti savo įgaliojimo

Vilnius, gegužės 7 d. (BNS) — Anoniminiai vienasmandatės Vilniaus Naujamiesčio apygardos rinkėjai žiniasklaidai pranešė, jog ketina protestuoti prieš šioje apygardoje išrinkto parlamento socialliberalo Vytauto Kvietkausko ketinimą iškeisti parlamento įgaliojimą į Lietuvos visuomeninio radio ir televizijos generalinio direktoriaus kėdę.

Seimo narys prieš ketelį savaitę įteikė dokumentus dalyvauti konkurse šioms pareigoms užimti, iš jų atsistatydinus buvusiam visuomeninio transliuotojo vadovui Vaidotui Zukui.

Jeigu V. Kvietkauskas laimėtų konkursą, jam tektų pasitraukti iš Seimo, nes Seimo narys negali dirbti jokio kito darbo. Kadangi jis yra išrinktas vienasmandatėje apygardoje, turėtų būti surengti pakartotiniai rinkimai atsisailavusiam vietai parlamente užimti.

Landsbergio teigimu, melagingi yra aiškinimai, jog tokia situacija susidarė todėl, kad 1999 metais privatizuojant „Mažeikių naftą“, buvusi vyriausybė nesutiko parduoti „Mažeikių naftos“ akcijų „Lukoil“. „Yra kitaip. Prieš dvejus metus tuometinio Seimo pirmininko kabinete „Lukoil“ prezidentas Vagit Alekperov pasakė aiškiai ir vienareikšmiškai: „Mums akcijų nereikia. Mums reikia valdymo“, teigiama V. Landsbergio pranešime.

1999 metais 33 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų Lietuva pardavė JAV bendrovei „Williams International“. Jai taip pat buvo perduota ir įmonės valdymo teisė.

sūnus. Varžybų numylėtinais laikyti „Prelegentai“ galutinai kapitulavo II kelinio pradžioje, kai vienas po kito du įvarčius praleido į vartus stojęs madų kūrėjas Aleksandras Pogrebnojus, o kartą saviškį „nuginklavo“ vienas iš „Biplan“ muzikantų.

Rezultatyviausiu turnyro žaidėju tapo 5 įvarčius pelnęs „prelegentas“ Vytautas Radzevičius, 4 kartus pasižymėjęs kaunietis Zigmantas Jurevičius.

Seimo komandai už pergale buvo įteikta „Utenos“ taurė, o visos trys prizininkės buvo apdovanotos „Utenos“ alumi, kuris tuoj pat buvo panaudotas pagal paskirtį.

Šventės dalyviams grojo Krašto apsaugos ministerijos orkestras, o kariai vaišino visus kareiviška grikių koše.

Seime Spaudos dienos proga Lietuvos socialdemokratų partija apdovanojo objektyviausiai rašančius Lietuvos žurnalistus. „Lietuvos aid“ vyriausiasis redaktorius Algirdas Pilvelis ir redaktorius pirmoji pavaduotoja Giedrė Gardauskienė buvo apdovanoti už tai, kad informuodami visuomenę apie Lietuvos Respublikos politinius įvykius bei nevengdami minėti socialdemokratų partijos vardo, visada stengiasi skleistį tiesą ir tik tiesą, elgtis etiška, būti savo srities profesionalai. (LA, Elta)

Vilniaus socialliberalai gegužės 5 d. įvykusiame konferencijoje negailėjo kritikos partijos vadui Artūriui Paulauskui. Eiliniai Naujosios sąjungos nariai kaltino Seimo pirmininką rinkiminių pažadų nesilaikymu, priminė skandalą dėl sklypo Tarandėje bei reikalavo suteikti jiems valdymo darbo. (L2, R, Elta)

Už Eimunto Nekrošiaus spektaklio „Otelas“, kuriam pagrindinį vaidmenį atlieka premjero Rolando Pakso patarėjos ir artimos bendrąsios Rūtos Vanagaitės vyras Vladas Bagdonas, sėkmę vyriausybė iš rezervo fondo atseikėjo 32,000 litų. Vyriausybės ir Kultūros ministerijos vadovai nesugebėjo paaiškinti, kas sugalvojo skirti premiją R. Vanagaitės vyro darbdaviui. (L2, Elta)

Netiesa, kad mūsų ekonomika kyla, atvirkščiai, mes dar nenustojome kristi“, įsitikinęs Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Viktoras Uspaskich. (KD, Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* Užvirė atkaklios grumtynės dėl įtakos nuolat skandalų kėčiamai muitinei: nuo praėjusio savaitgalio Marjampolės teritorinėje muitinėje įvestas tiesioginis valdymas. Balandžio 27 d. Muitinės departamento direktorius Valerijonas Valickas nuo pareigų nušalino visus muitinės vadovus — viršininką R. Gražulį, jo pavaduotojus Zigmą Kriščiūną ir Onutę Žilinskienę. 44 metų R. Gražulis jau du kartus buvo atleistas ir kartą nušalintas nuo pareigų. Sykį jam buvo pareikštas griežtas papeikimas. Nuobaudas šiam pareigūnui buvo paskyrę prieš tai buvę du Muitinės departamento vadovai.

* Būrelis motinų su vaikais ant rankų gegužės 4 d. blaškėsi po Šilutės savivaldybės koridorius, ieškodamos jų neprimancio už socialinę sferą atsakingo rajono vicemero Juozo Sauspėsčio. Motinų kantrybė dėl nuo kovo mėnesio nesulaukiamų pašalpų baigėsi prieš pat Motinos dieną. Šilutės rėdė tuščias pinigines ir klausė, ar ir per šventę teks alkiu marinti vaikus. (LR, Elta)

* Lietuvai gresia nauja finansinių nusikaltimų bangą. Apie ją jau atvirai prabilo buvęs prokuroras, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Išsivaistytomis paskolomis susidomėję Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Viktoras Uspaskichas teigia, kad du trečdaliai šių skolų beviltiškos. (R, Elta)

* Pinigų reformos išvairkėse vienas svarbiausių klausimų žmonėms, ketinantiems iš banko skolintis pinigų būstui, — kuria valiuta imti paskolą. Jiems taip pat rūpi, ar bus kokia nors rizika, keičiantis pinigų politikai, ir kaip nuo to apsidrausti. Bankininkai teigia, kad lito atsisimas nuo dolerio ir susiejimas su euru nebus skausmingas. Paskolas eurais žmonės renkasi vis dažniau. (Elta)

* Kaune surengtoje Socialdemokratų savivaldybinių klausimų sąjungos konferencijoje nuvertistas Anykščių rajono meras Leonas Alesionka apkaltino vyriausybę, kad ši sąmoningai diskriminuoja tas savivaldybes, kurioms vadovauja valdančiosios koalicijos nepriklausančių partijų atstovai. (LR, Elta)

* Vokietijoje teisiama Lietuvos pilietį užtarė dviejų valstybių parlamentarai. Šią savaitę Vokietijos mieste Rostoke vyksta žmogžudystės kaltinamo Lietuvos piliečio 26 metų Arturo Bree teisminis bylos nagrinėjimas. Vokietijos žiniasklaida šį žmogų vadina „raudonųjų žibintų“ kvartalo karaliumi. Šioje valstybėje tokiu titulu nusiipelnė tik įtakingi prostitucijos verslo veikėjai. Butent dėl šio jau 10 metų Lietuvoje negyvenančio neaiškios reputacijos asmens tariamai pažeistų teisių į Vokietijos Bundestago deputatą Wolfgang von Stetten užtariamo kreipėsi buvęs Seimo narys konservatorius Antanas Račas. Šio tarpininkauti paprasė dabartinis parlamentaras socialdemokratas Aloyzas Sakalas. (LR, Elta)

* Kitą savaitę virš Dūkijos regiono miškų pakils keli lektuvai ir sraigtasparniai — iš oro bus purškiami chemikalai pušiniam pelėdgalviui sunaikinti. Tam šiemet ketinama panaudoti apie milijoną litų. Pasak aplinkos viceministro Imanto Lazdinio, pavojingi miškų kenkėjai — pelėdgalviai — yra išplitę beveik 38,000 hektarų plote. Daugiausiai yra nukentėję privatūs ir privatizuotini miškai. Tokių pušų kenkėjų proveržis ypač daug žalos padarė Dūkijos nacionaliniame parke (kenkėjų pažeista 16,800 ha miškų) ir Varėnos (5,900 ha) bei Druskininkų (15,100 ha) miškų urėdijose. Miškų specialistai tvirtina, kad, jeigu nebus imtasi skubių priemonių, šilutės pelėdgalvio židiniai sunaikinti, nuostoliai gali siekti apie 70 mln. litų.

* Dėl snukio ir magų ligos grėsmės nuo pirmadienio pradedamos dezinfekuoti visos į Lietuvą iš užsienio įvažiuojančios transporto priemonės, tarp jų naudoti automobiliai ir žemės ūkio technika. Toks sprendimas priimtas todėl, kad Jungtinėje Karalystėje, Olandijoje, Airijoje atsiranda vis naujų minėtų pavojingų gyvulių ligos židinių. Be to, gyvuliams išėjus į ganyklas užsikrėtimo pavojus padidėja, nes per Lietuvos teritoriją vyksta aktyvus transporto judėjimas iš ligų užvalgių nepalankių valstybių. Nustatyta, kad už vieno lengvojo automobilio ar žemės ūkio technikos vieneto dezinfekavimą reikės mokėti 5 litus, krovininio automobilio ar autobuso — 10 litų. (Elta)

* Į krašto apsaugos sistemą sugrįžta įtartinos reputacijos karininkai — draugų „duetas“ — buvęs KAM II tarnybos I skyriaus viršininkas plk. lt. Mindaugas Ravinskis ir buvęs krašto apsaugos ministro A. Butkevičiaus pavaduotojas Virginijus Česnulevičius. M. Ravinskui numatyta Civilinės saugos departamento viršininko pavaduotojo — gynybos štabo viršininko postas, o V. Česnulevičiui posto dar ieškoma. (LA, Elta)

* Lietuvos banko vadovai susitikime su Tarptautinio valiutos fondo atstovais patikino, kad birželio mėnesį Lietuva praneš, kada litas bus perorientuotas nuo dolerio prie euro, jo nenuvertinant. (V2, Elta)

* Daugkartinis Lietuvos čempionas, Europos pirmenybių prizininkas Arūnas Bizokas, kartu su partnere Editą Daniūtę šeštadienį Kaune laimėjo tradicinę „Gintarinės poros-2001“ ir Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) standartinių šokių pasaulio populiarumo turnyrus. (KD, LR, Elta)

Sutrupinimai: K - „Klaipėda“, KD - „Kauno diena“, LA - „Lietuvos aidas“, LR - „Lietuvos rytas“, L2 - „Lietuvos žinios“, R - „Respublika“, V2 - „Verslo žinios“.

Naudotasi Lietuvos grizimo į tėvynę informacijos centro atsiųsta medžiaga.

KALENDORIUS

Gegužės 8 d.: Audrė, Džiugas, Gintautas, Mingaila, Mykolas, Viktoras.

Gegužės 9 d.: Austėja (Austė), Beatas, Edita, Grigalius, Meilė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

TOLINKIMĖS NUO PAVOJŲ ŠIRDŽIAI IR SMEGENIMS (1)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Pirmiausia ketveriopai susipažinkime su tokiais pavojais:

1. Atmintinai žinokime nesukontroliuojamus tris pavojus širdžiai ir smegenims: amžius, paveldėjimas, lytis — rasė. Juos žinant, dvigubai stropiau šalinkimės nuo kitų pavojų.

2. Išmokime po tris sukontroliuojamus pavojus širdžiai ir smegenims: rūkymas, padidintas kraujospūdis — per 130/90, per riebus kraujas cholesterolio — riebesnis negu 200 mg proc., dar geriau — negu 160.

3. Atsiminkime po du pavojus smegenims, kurie nėra pavojus širdžiai: kaklo ir smegenų arterijų sklerozinio prisikietimo sukeltas praeinančias mažas paralyzius ir per gausus kiekis raudonųjų kraujo kūnelių, kas priartina kraujo krešulius.

4. Kasdien prieš akis turime savo elgesio išmintingus trejopus pagerinimus sveikatos savo smegenims ir širdžiai: su poilsiu pertraukomis reguliarius darbamasis, ne rūkymas ir prirūkytu oru nekvėpavimas, liesas kšnis ir dėl uodo sparno nesinervinimas.

Yra tų pavojų mėgėjų

Štai prieš gydytojo akis stovi 47 metų vyras, kuriam buvo surasta širdies angina (arterinė priekštimas) ir patarta, kas veikina. O jis, atstas krūtine ir išvertęs akis, atkerta gydytojui: „Aš rūkiau, rūkau ir rūkysiu, nes mano rūkorius tėvas išgyveno 90 metų“. O kitas nesigėdindamas tvirtina, kad jo tėvas buvo girtuoklis ir jis gersias.

Tokiam niekai eina išaiškinimas, jog nerūkymas ir nesigėdijimas maza pavojaus, susirgti širdimi, smegenimis bei kitais negerumais. Vėjas eina priminimas, kad jo turima širdies angina nurodo, jog sergant širdies arterijų sklerozė, kuri artina širdies atakos ir staigos mirties pavojų, jei jis nesiliaus rūkės. Tokiam vieni niekai bus patarimas, kaip lengviau mesti rūkys.

Tokių nuotaikų žmogus, aišku, yra savizudys. Tokių jų lietuvių tarpe yra visa eilė ki-

tomis ligomis negaluojančių, kaip apgamų nesitikrinant ir mirštančių nuo melanomos; kaip krūtų kas mėnesį nepratuojančių moterų, o vyrai savo kiaušinėlių — mus anksti apleidžiančių; kaip, vengiant lieso kšnio ir abiem žandais mėsą taršant, mirtinai sunaikinama sveikata, ypač širdys ir smegenys. Apie tokius lenkai sako: „Škada kalbėt“, o lietuviai: „Su tokiais nėra ko burnos aušyt“.

Tik normalus auklėjimas savo ainių — jiems savų gyvu sveiku pavyzdžiu sveiko elgesio įdiegimas nuo mažens — pagerins sveikatą lietuviškų širdžių ir smegenų. Todėl visi tėvai, mokytojai, dvasiškiai, tolimamiesi nuo vien patarimo — pamokslų, artinimės prie nemeluotai žmoniško — tikrai lietuviško, religiško gyvenimo. Tik tada ir tik tada taps mums dėkinga mūsų širdis ir smegenys.

Šaltinis: „Basic Life Support for Healthcare Providers, 20“ 2001.

„Fighting Heart Disease and Stroke“.

KAD VAIKAI NENUTAUTĖTŲ

Paryžiuje pradėjo veiklą Prancūzijos lietuvių bendruomenės mokyklė. Ji įkurta Prancūzijos lietuvių bendruomenės primininkės Ingos Januitytės-Lanchas iniciatyva. Su lietuviškų ir mišrių šeimų vaikais dirba mokytojos Giedrė Bernotaitė ir Inga Varenikaitė. Abi jos yra baigusios Vilniaus pedagoginį universitetą ir dabar tobulinasi Paryžiuje.

Užsiėmimai lietuviškoje mokyklėje kol kas vyksta kartą per mėnesį, tačiau ateityje ketinama juos rengti dažniau, kitų šalių pavyzdžiu — kiekvieną savaitę.

Prancūzijos lietuvių bendruomenė gyvuoja 54 metus. Dabartinė jos primininkė, filologė iš Vilniaus Inga Januitytė-Lanchas, Prancūzijoje apsigyveno prieš dešimt metų. Yra ištekėjusi už prancūzo, augina du sūnus. Kartu su bendraminčiais ji pradėjo leisti laikraštuką — biuletenį „Žinios“, kuriame galima rasti

Švč. Marijos Rozancinės bažnyčios Vepriuose statytojas, klebonas T. Vasiliauskas (1862-1918), palaidotas bažnyčios kiemelyje. P. Šaulio nuotr.

VEPRIUOSE NAUJOS GYVYBĖS DAIGAI

Nuo senų senovės Vepriai (Ukmergės apskr.) yra žinomi, kaip krikščioniškas kraštas, tikra Lietuvos tikinčiųjų Meika. Bostoniškos lietuvių enciklopedijos XXXIII, XXXVI tomuose apie šį miestelį yra plačiai rašoma. Ypač gerą istorinę santrauką yra pateikęs istorikas kun. dr. Rapolas Krasauskas. Per kelis šimtmečius iš gražų Lietuvos žemės kampelių lietuviai ugdė ir turtino, okupantai griovė ir niokojo. Turtingą grafo Platėrio biblioteką, archyvus ir muziejinę vertybę 1915 metais sunaikino vokiečiai, o 1917 m. nuo jų kareivių kulku, gindami bendruomenės turtą, žuvo trys veprietiai ir vėliau nuo gautų žaizdų dar mirė keturi. Bėgdami iš Lietuvos, raudonarmietiai 1941 m. nužudė Veprių kleboną V. Vėglę, o kitą

informacijos ne tik apie lietuvių bendruomenės veiklą, bet ir pasakojimų apie lietuvių ryšius su šia šalimi praeityje.

Senosios kartos atstovų Prancūzijos lietuvių bendruomenėje likę nedaug, teigia Inga Januitytė-Lanchas. Plūsta naujoji imigrantų banga. Atvažiuoja muzikai, dailininkai, aktoriai, filologai, sportininkai, biologai, fizikai, informatikai, matematikai, teisininkai, ekonomistai. Pastaruoju metu pagausėjo merginų, atvykstančių pagal sutartis dirbti auklėmis ir mokyti prancūzų kalbos. Susirasti darbą užsieniečiui, atvykusiam be išankstinio kontrakto, — neįmanoma. Butą išsinuomoti atvykėliui taip pat nėra lengva: reikia turėti atitinkamą sumą banke arba rasti žmogų, kuris savininkui garantuotų nuomos mokesčio mokėjimą.

Tikslus Prancūzijos lietuvių bendruomenės narių skaičius nėra žinomas, nes registracija nėra privaloma. Bendruomenės sąrašuose yra apie 400 adresų, kuriais siunčiama visa informacija. Į kasmenesinius bendruomenės susitikimus susirenka apie 80 žmonių. Pagrindinė bendruomenės veiklos idėja — išsaugoti lietuvių, rūpintis, kad nenutautėtų vaikai, teigia Inga Januitytė-Lanchas. Išsamų interviu su ja spausdina žurnalas „Pasaulio lietuvis“.

(ELTA)

Bet aukštąjį bokštą 1944 m. susprogdino beatsitraukia vokiečiai, nes jame buvo įsitvirtinusi raudonarmiečių žvalgyba. Aukštojo bokšto atstatymas šiuo metu yra vienas didžiųjų vepričių rūpestių.

1989 m., Lietuvai keliantis nepriklausomam gyvenimui, Veprių seniūnija daugiausia nukentėjo nuo ekologinės katastrofos, įvykusios Jonavos „Azoto“ trąšų gamykloje. Tą fabriko kompleksą vėliau prichvatizavo žinomas pramonininkas Bronislovas Lubys, katastrofos metu ėjęs ten atsakingas pareigas. „Azotą“ naujasis šeimininkas vėliau pavadino „Achema“. Gyventojai per teismus, Seimą ir vyriausybę bandė katastrofos priežastis iširti ir už padarytą ilgalaikę žalą gauti atlyginimą. B. Lubys Ukmergės savivaldybei skyrė 30,000 pašalpą, bet tyrimas įklimo. 1997 m. vėl buvo bandyta atgaivinti, bet „Achema“ galėjo teisintis, kad kompensacijos jau esantios išmokėtos visiems, kurie pateikė argumentuotus ieškinius. Krikščionių demokratų partijos frakcija Seime rėmė tyrimų reikala, bet turėjo kapituliuoti. Frakcijos atstovas Jonas Šimėnas pastebėjo: „Valstybėje yra įtakingų asmenų, kurie tokiu tyrimu visiškai nesuinteresuoti“ („Lietuvos aidas“, 1999.03.20).

Po šios avarijos Vepriuose padaugėjo suaugusių ir vaikų susirgimų vėžinėmis bei endokrininės sistemos ligomis.

Didelę skriaudą Veprių tikintieji patyrė, kai antrą kartą grįžė bolševikai sunaikino garsiąsias kryžiaus kelių stotis ir sugriovė koplyčias. Šios Kalvarijos kelių stotys nepriklausomybės laikais, praėjus 11 metų nuo avarijos. Žmonės serga, bando gydytis ir miršta, nes nepadaeda valdžios instancijos, ir niekas neisiima spręsti žalos atlyginimo klausimų. Prašymai, reikalaujantys iš aplinkinių ir visos Lietuvos. Nuo senų laikų veprietiai didžiavosi 1910 metais pastatyta Šv. Mergelės Rozinės vardo bažnyčia ir jos aukštu bokštu, matomu net už 15 kilometrų. Varpo skambesys buvo daugelį dešimtmečių nepakeičiamas tikinčiųjų palydovas. Jis kvietė susitelkti maldai, guodė skausmo valandomis, džiugino laimės akimirkomis. Išstos žmonių kartos, girdejusios varpo gaudesį, neįsivaizdavo, kad kada nors galėtų būti kitaip.

Neatsitiktinai Veprių inteligentija įsteigė visuomeninę organizaciją „SOS-Vepriuose“. Svarbiausias jos uždavinys — teikti socialinę pagalbą gyventojams, kurie patyrė didžiulę skriaudą — sveikatos praradimą. Kiek sąlygos leidžia, rūpinamės vaikais, moksleiviais, seneliais.

„SOS-Vepriuose“ visuomeninė organizacija kreipėsi į arkivyskupą-metropolitą S. Tam-

Švč. M. Marijos Rozancinės bažnyčios varpas Vepriuose. P. Šaulio nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matir dami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

kevičių dėl pagalbos pinigėmis lešomis Veprių parapijai. Gavome pažadą, kad, pagal galimybes, prisidės prie šių projektų įgyvendinimo. Be to arkivyskupas siūlė, kad surinktos lešos būtų dovanojamos per „Lietuvių katalikų religinę šalpą“.

Mūsų organizacijos įstatuose yra neužmiršti tikinčiųjų reikalai, žmonių dvasingumo ugdymas. Į tą sritį įeina ir aukštojo bažnyčios bokšto — varpinės atstatymas. Bažnyčios bokšto ir varpo garso žmonės yra išsiilę lyg duonos kasdieninės. Tuo reikalu konsultuojami specialistai, daromi apskaičiavimai, bet visa stabdo pinigų stygius. Veprių ir aplinkinių gyventojų vardu drįstame kreiptis į užjūrio lietuvių, ypač ukmergiškių, prašydami nukentėjusiems veprietiams pagalbos. Kai vėl iš aukštojo bokšto pasigirs varpo balsas, Veprių žmonės dėkingai prisimins ir jus, kurie mums nelaimės dienose padėjote.

Romas Petras Šaulys

„SOS-Vepriuose“

direktorius

* Netrukus Kauno mieste

bus įrengta 1,000 automobilių stovėjimo vietų. Kauno miesto valdyba leido savivaldybei priklausantį uždara akcinei bendrovei „Automobilių stovėjimo aikštelės“ išperkamosios nuomos būdu įsigyti 27 mokėjimo automatus. (ELTA)

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTIS ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

Lietuvos Vaikų vilties komiteto gydomas Karolis Stankus su savo draugu

Švč. M. Marijos Rozancinės bažnyčia Vepriuose, statyta 1910 m.

Danutė Bindokienė

Cenzūros klausimas

Kas ir kiek turi cenzūruoti žiniasklaidą — tai tema, tiek pat sena, kaip raštas, o vėliau — radijo, televizijos, interneto bei kitais būdais skleidžiamas žodis. Cenzūra visais laikais reiškė tą patį, tik ne visuomet buvo praktikuojama (daugelyje vietų — tebeįgyvendinama) tvoti įvairios diktatūros, partijos ir pan.

Jau pats žodis — cenzūra — sukelia neigiamą reakciją. Juo suprantama, kad kažkas varžo, draudžia. Todėl daugelyje kraštų apie šią temą vakarėjama galais pirštų, ypač JAV-se, kur žodžio, spaudos, išsireiškimo laisvė kiekvienam piliečiui laiduojama konstitucijos paragrafais. Žinoma, dėl to šiame krašte dažnai pasitaiko ir piktnaudžiavimų, kai tų laisvų varden nueinama į kraštutinius, žiniasklaidos priemonėmis pilant ir skaitančiųjų akis ir klausančiųjų ausis visokių sručių.

Tačiau tai kita tema. Ši kartą knietį paminėti, š.m. gegužės 4 d. „Literatūroje ir menyje“ išspausdintą laišką, skiriamą Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui. Juo 32 autoriai nori atkreipti prezidento dėmesį į „išryškėjančią ir įgaunančią masinį pobūdį tendenciją žiniasklaidoje įvairiausiais būdais neigti tradicines dvasines vertybes, dorovės normas, krikščioniškos kultūros puoselėjamas žmonių tarpusavio santykius“.

Teigiama, kad „per 10 nepriklausomų metų Lietuvos dvasinis nuomokis vyko žymiai spartiau ir aktyviau, nei per 50 sovietmečio metų“. O tas nuomokis štai kaip pasireiškia: „Dauguma žiniasklaidoje rašančiųjų ir kalbančiųjų žodžiuose beveik neliiko pozityvios nuostatos šių vertybių atžvilgiu — iš moralumo tytojamosi, kaip, beje, ir iš patriotizmo, tautiško, religingumo ir pan. Pagaliau pati Lietuvos valstybės ideja, sovietinės okupacijos metais reikšusi ir laisvės idėja, vienišai žmonės ir teikusi jiems dvasinės stiprybės, nuvertinama. Diegiama mintis, kad į valdžią einama, tik siekiant patenkinti asmeninius interesus, o ne tarnauti visuomenei. Tarp piliečio ir valstybės veriasi vis platesnė praraja, kuriai pasigirstančios kalbos apie pilietinę visuomenę, mūsų valstybės ateities perspek-

tyvas nebesiekia žmonių protų, jos yra užgožiamos vienadienio triukšmo. Iš čia kyla klausimas: ar bekovotume dėl mūsų laisvės taip, kaip kovojome prieš dešimtmetį? ... Nėnai pilietiams tarsi diegiama antipatija savo valstybei, menininkų ir disidentų balsų nebesigirdi, o žiniasklaida aktyviai propaguoja nusivylimą savo valstybe. Taip tarsi nesąmoningai sukuriamos sąlygos kam nors iš kitur ateiti ir tvarkyti mūsų valstybę už mus...“

Cia tik laiško dalis, bet iš to galima susidaryti nuomonę, kad tai desperatiškas pagalbos šaukštas žmonių, kurie mato šiandienines tautos negeroves ir siejosi ateitimi. Panašūs priekaištai kartas nuo karto švysteli ir mūsų tarpe, nors užsienio lietuviai, atrodo, tarytum nuleido rankas, atsimušę į apatijos ar net pašaipos sieną tėvynėje.

Laišką prezidentui pasirašo Lietuvos kultūrininkai, menininkai, muzikai, rašytojai, dvasininkai, net žurnalistas ir redaktorius. Pavardės mums pažįstamos, o žmonės — verti pagarbos. Be abejo, laiško (dėl suprantamų prieštarsių) nespausdins populiarioji periodika, tad yra pavojus, kad jis nesulauks atgarsio. Viagi tai sveikintinas reiškinys, todėl šią akciją verta įtraukti kuo daugiau kultūrininkų Lietuvoje ir taip pat užsienyje. Tik vargiai laiško rašymas prezidentui, Seimo pirmininkui ar premjerui gali pasiekti tikslą.

Jeigu prezidentas pats imsis priemonių „sutrumpinti blogybę, besireiškiančią žiniasklaidoje“, nors jis ir pats tas neigiamybės gerai žino, tuojau pasigirs riksmas: „Cenzūra!“ (juk taip jau neseniai buvo). Kur kas veiksmingiau užbėgti laiškus ir peticijoms laikraščio redakcijai, TV kanalų ir radijo stočių savininkams, programų sudarytojams, leidėjams, o dar daugiau — gaminių ar paslaugų reklamuojuojams, boikotuojant viską, kas tokioje spaudoje ar laidoje reklamuojama. Taip daroma ir šiame krašte — dažniausiai valstybės pareigūnai, arba tie, kurie ruošiasi kandidatuoti būsimuose rinkimuose, kreipia dėmesį į balsuotojų pagėdavimus ir ilgainiui įvyksta pasikeitimai. Kreipia dėmesį ir žiniasklaida, tik reikia patikėti „į jautrią vietą“ — o ta jautri vieta — kišenė.

Bolivar miestą, į akis krito, kiek atokiau nuo miesto, vakaruose Orinoko upės krantus jungiantis „kabantis“ (suspension) tiltas, vardu Angosturas, vienintelis per visą Orinoką, per jo tik vieno kilometro siaurumą. Juo nuo 1967 metų istorinė La Angostura suvedama su šiaurinės upės pusės Soledad. Palyginus su San Francisco panašiu 4,200 pėdų Golden Gate tiltu, Angostura tilto ilgis 5,505 pėdos, aukštis 187 pėdos virš aukščiausio vandens pakilimo. Statokos atviro pakrantės ilgu keliu nusileidžiam prie keleto bresutų dangtais stogais, ryškiomis spalvomis daiktų, dar kalėdiniais blizgučiais ir krašto vėliavomis papuoštų laivukų — Angosturos „vandens taksių“, kelionai upę prie tilto. Pasiveiklinam su savininku, piranų sukančiotomis rankomis ir kitų, jo švejojant Orinoko vandenų gyvųjų nupasakojimais... Perlaši mintis, volkantis galbūt įsi liemenę, kad kur kas saugiau būtų ant kranto.

Kovodamas prieš smarkią Orinoko srovę, vėjo sukeltas bangas, laivuko variklis su įnirtimu nepasiduoda. Visa eilė labai didelių, pusapvalių, vandens nulygintų uolų stoko vidury upės. Ant jų, lyg linuote gulintai užbrėžtos, daugybė horizontalių linijų paties upės įbrėžtų pažymėti skirtingais laikais buvusius vandens lygius, prie C. Bauvar pasiekiant 80 pėdų pakilimą lietingu („ziemos“) metu, tarp gegužės ir spalio. Vėnesuose mums įprastų 4 metų laikų nėra, nes skaičiuojama ne temperatūros, bet kritulių skirtingais. Sausiausios („vasaros“) metas bėna tarp lapkričio ir balandžio.

Bus daugiau

Balandžio 27 d. Chicago Athletic klube (iš kairės) ALTo centro valdybos pirm. Saulius Kuprys ir amb. Vygaudas Ušackas. J. Kuprio nuotr.

ČIKAGOJE SUTIKTAS LIETUVOS AMB. VYGAUDAS UŠACKAS

Vėliavos pakėlimas

Pietūs

Daley Centro aikštė kiekvienam Čikagos lietuviui pažįstama — kiek kartų ten rinkomės su plakatais ir vėliavomis demonstruoti prieš Lietuvos okupaciją. Kiek dešimtmečių tos aikštės Picaso skulptūra liudijo lietuvių nenuilstamą vigiliją. Bet penktadienį, balandžio 27-tąją, kiekvienas, praeinantis pro Daley centro aikštę, išvydo kitokią vaizdą — mėlyno pavasario dangaus fone tarp apiblukusių JAV ir Čikagos miesto vėliavų plevėsavo didžiulė ryški Lietuvos vėliava. Ji išsididžiai, drąsiai ir laisvai plazdėjo.

Lietuvos vėliavą virš Daley centro aikštės iškėlė Čikagos miestas, pagerbdamas naujojo Lietuvos ambasadoriaus Jungtinės Amerikos Valstijoms Vygaudo Ušacko pirmąjį apsilankymą Čikagoje praėjusį penktadienį. Didžiulę vėliavą — 15 pėdų pločio ir 25 pėdų ilgio — specialiai užsakė Amerikos lietuvių taryba, kuri taip pat susitarė dėl jos iškėlimo. Vaizdas buvo didingas.

Vidos Kuprytės nuotr.

Tos pačios dienos popietę Čikagos miesto centre Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje kartu su Amerikos lietuvių taryba surengė susitikimą ir pietus pagerbti naująjį ambasadorių. Chicago Athletic Association salėje susirinko per 120 svečių — įvairių kraštų konsulai, lietuvių visuomenės veikėjai, kultūros darbuotojai ir verslininkai. Prie iškilniųjų svečių prisidėjo ir solistė Violeta Urmėna.

Pietų metu adv. Saulius Kuprys, Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas, visus pasveikino, supažindino susirinkusius su iškiliais svečiais ir pakvietė vysk. Hansą Dumpį sukalbėti maldą. Tada Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas pristatė ambasadorių.

Kalbėdamas angliškai ambasadorius V. Ušackas paminėjo du savo, kaip ambasadoriaus, užsibrėžtus tikslus. Jis sakė dešimties visus pastangas, kad Lietuva būtų pakviesta įstoti į NATO 2002 m. Pasidžiaugė, kad Amerika niekad nepripažino Lietuvos okupacijos ir kad toliau rūpinasi demokratijos skleidimu pasaulyje. Bet, pasak ambasadoriaus, nebegalima leisti, kad po karo Jaltos konferencijoje padalinta Europa išpilielinėtų. Tai galima pakeisti tik pakvietus Lietuvą ir kitas prašančias valstybes į NATO sąrangą.

Antras ambasadoriaus užsibrėžtas tikslas yra suaktyvinti ekonominius ryšius tarp Amerikos ir Lietuvos. Jis pasidžiaugė, kad vis daugiau ir daugiau Lietuvos gaminių yra parduodama Amerikos rinkoje. Pasirodo, kad 2 proc. į Ameriką įvežamo sūrio yra pagaminama „Rokiškio sūrio“ įmonėje. Daugelis „Oscar de la Renta“ firmos drabužių yra pasiūti Lietuvoje ir prie jų prisegtos etiketės: „Made in

Walter Drakis, kun. Jaunius Kelpšas, Evelina Oželienė, Aušrelė Sakalaikė Chicago Athletic klube ruošiamame susitikime su Lietuvos ambasadorium Vygaudu Ušacku. Jono Kuprio nuotr.

„TREČIOJI BANGA“ — LB ATEITIS

JAV LB rajoniniai suvažiavimai Lemont ir Philadelphia miestuose, įvykę balandžio mėnesio antroje pusėje, jau praeityje. Atidarant suvažiavimus, buvo teigta, kad organizacijos, kaip ir pavieniai asmenys, savo gyvenime pereina keletą vystymosi ir brendimo stadijų. Pirmoje stadijoje — kūdikystėje — bet kokia organizacija yra gaivalinga, kūrybinga ir išradinga. Ji yra atvira sistemai. Organizacijos pasiekimas siejamas su lankstumu, augimu, materialinių gėrybių plėtra, išoriniu pripažinimu.

Antroji organizacinio brendimo stadija pasižymi tolimesniu narių užsilaikavimu, aiškiu misijos pajautimu, artimu, tiesiog šeimyniniu,

bendravimu, tampriu susižinėjimo tinklu. Pabrėžiamas solidarumas, asmenybių ugdomas, moralinės vertybės ir atsakomybė.

Laiko slinktyje organizacija pasiekia trečiąjį brendimo tarpinį ar pakopą. Tai formavimo ir kontrolės stadija, pasižyminti konservatizmu, organizacine procedūra, taisyklėmis, konspektais, statutais ir konstitucijomis.

Viskas vystosi pagal organizacijos numatytus brendimo, klestėjimo ir senimo principus. Tačiau ne kiekviena organizacija turi susenti ir mirti. Ketvirtąjį organizacinio brendimo stadijoje ji gali ir turi atsinaujinti, persigrupuoti.

Tokiam atsinaujinimui dažnai reikalinga organizacinė decentralizacija, išlaikanti pusiausvyrą tarp darnumo ir „išsiliejimo į lankas“. Gal kiek kitoje formoje, vėl turi būti skatinamas atvirumas laiko dvasiai, lankstumas, kūrybingumas bei dvasinis intymumas.

Galime drąsiai teigti, kad su mažomis išimtimis, Lietuvių Bendruomenė yra atsinaujinimo ir pasipildymo pakopoje. Suvažiavimų metu buvo išklauštas JAV LB Krašto valdybos (KV) pirmininko pranešimas. Valdyba yra energinga ir veikli. Aptartas galimas apygardų persigrupavimas.

Nukelta į 4 psl.

Iš kairės: JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, ALTo politinės komisijos narys Algis Kazlauskas ir LB Krašto valdybos vicepir. dr. Romualdas Kriauciūnas bal. 27 d. Čikagoje. Jono Kuprio nuotr.

Chicago Athletic klube 04.27 d. (iš kairės): Jonas Variakojis, vysk. Hanas ir Donna Dumpiai. Vidos Kuprytės nuotrauka.

ORINOKU, PRIE SALTO ANGEL

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Nr8

Jo pasiūlyta

ir priimta nauja krašto konstitucija, pareikalaujanti įvairių kelių referendumų, balsavimų — baigiant, pagaliau dviems, berods, šiais metais. Man gi menasi „T. žiburiuose“ per kelis metus aprašyti didingi Vasario 16-osios progomis „grietinėles“ priėmimai „kaip jokioje kitoje Lietuvos ambasadoje“, Caracase... kurie „visuose Venezuelos laikraščiuose buvo aprašyti“. Erika apie tai, kaip ir 99 proc. venezueliečių, nieko nežino, gal laikraščiai neskaito, neturint nuo darbo atliekamo laiko. Pradėjusi Caracas mieste (į kurį pataiko Š. Amerikos visi turistai), jau ilgus metus dirbanti turistams su džiunglinių vietovių specialybe. Ji čia atskraidinta specialiai „Bolero“ ir jo keleivių atsilankymo proga iš didžiausios iš 40 Venezuelai priklausančių salų — turizmu pagarsėjusios Margarita salos, vertėjavimui anglų kalba. Šiame žemės pakrašty užsienio turistams retai lankantis, čia gida tik ispaniškai kalbanti, savo vietiniams. Su Erika jaučiamės veik lygūs, nes ir mes nežinome nieko apie Ciudad Bolivar.

Atvykus, paklaidžius (visa plačiau pamąčius), vietiniams pagaliau tiksliai nurodžius buvusią Bolivarą (dabar muziejinę) gyvenvietę, suėjome per puikią

„bromą“ (vartus), sutikti aristokratiškai atrodančios ir pasipuošusios senyvos, gražios ponios... kuri tikrino, pardavinėjo įėjimo bilietus. Ne per didelę gyvenvietę, apgaubta dar Bolivarą laikų senuoliais medžiais, remiančiais dangų ir plačiausiai išsiplėtusiais savo šaknimis apacioje. Pavėsiui dengia sodą ir nedidelio ploto parkelį, lyg aikštę, su jo paminkliniu biustu, minint 150 metų nuo Angosturos Pietų Amerikai daug lemiančio kongreso 1819 m., tik po dviejų metų po Bolivarą atvykimu. Visa ir visur — ispaniška. Perejom dengtą stogą ir su masyviu kaminu, bet į lauko pusę visai be sienos, laukan atvirą didelę virtuvę, gan paprastus, aukštomis lubomis, su daug masyvaus medžio, kambarius. Pastatas ir vietovė dabar prie judėjimo autovežimais pilnos gatvių sankryžos, gana uolotoje C. Bolivar aukštumoje. Jos atviroje, plačiausiai nuo apatios matomoje vietoje dar likę kalėdinės prakartėlės, išmintiųjų, piemenų pilno dydžio figūrų dratiniai stovai, apsaugyti lemputėmis, figūras išryškinančiomis nakties metu. Su kiek rizikos perėjus gatvių sankryžą, patenkam į nedidelį, gelėmis šiaip sau padabintą parką. Vidury jo, stebintis, gal 30 pėdų ar daugiau, viso ūgio (ko kito?) Bolivar su rankoje laikoma plevėsuojančia Venezuelos vėliava, paminklas. Mes — kaip nykštukai prie Gulivero.

Gan siauromis, senosios Angosturos gatvėmis vykstant į kitą miesto aukštumą, prie rausvos katedros su baltais akcentais vienoje pusėje didelės aikštės — plazos, apie kurią kitomis pusėmis rikiavosi įvairūs, pastelinis spalvų, su 1819 m. kongresu susiję, gerai už-

laikyti, švarūs istoriniai pastatai. Aikštės centre, didingas paminklas „Al Libertador“ — Bolivarui. Akys na krinta prie katedros didžiulės belangės rausvos sienos pritvirtinta nedidelė balso akmens paminklinė lenta. Frašas nurodo, kad šioje vietoje įvykdyta mirties bausmė sušaudymu kompartirio, Bolivar bičiulio generolo laipsniu, pavyzdžiui kariaus už atsisakymą įvykdyti Bolivarą įsakymą. Katedra buvo uždaryta, jos vidaus pamatyti neteko, bet pažymėtoji vieta dar dabar minti. Daug kas vietinių su juodais lietsargiais, dengiantis nuo saulės. Einant žemyn nuo aikštės ir žymiųjų pastatų siauru šaligatviu, per grotuotą, bet atvirą bestiklį langą, matau vaikus mokykloje, kurie didžiulį klegesiu puola prie lango, pamatę, kad ketinu fotografuoti. Juos ir turiu prisiminimui. Rūsdios mokytojos staigus pasirodymas klasėje jau buvo per velus, tik aš prie lango ilgai nelikau.

Papietįs viešbutyje Laja Real, kitoje gatvės pusėje nuo „Aeroporto General Thomas de Heres“ su didžiule vartine lontoje pavaizduotu „Salto Angel“ ir įrašu „Bienvenidos Al Estado Bolivar“ (sveikinam atvykus į Bolivar valstiją), nueinam apžiūrėti į paminklą įtaisyti Jimmie Angel keturvietį istorinį lėktuvą. Estado Bolivar, kurios sostinė yra šis miestas, didžiausia, turtingiausia ir galimai svarbiausia iš 22 Venezuelos valstijų, su daugiau kaip 2 milijardų tonų aukštos kokybės geležies rūdos, deimantų, aukso (Sir Raleigh nemelavo karalienei Elzabetai!), anglies, nikelio, baulesito.

Atvykimo pradžioje, vos įvažiuos pagal Orinoką į

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VELYKOS NENUBRAUKIA KRYŽIAUS

IV Velykų sekmadienis

Mūsų kasdienėje kovoje dėl šventumo Jėzaus kancija ir mirtis yra tokia pat veiksminga tikrovė kaip Jėzaus prisikėlimas. Kiekvieną kartą švęsdami Eucharistiją kartojame apaštalo Pauliaus žodžius, skelbiamie „Viešpaties mirtį, kol jis ateis“ (1 Kor 11, 26). Mūsų laikais net ir tarp tikinčiųjų plinta klaidinga klaida. Manoma, kad Jėzaus visiškai nebeskaudina mūsų nuodėmės, kad ir kokios sunkios jos būtų. Atseit Jėzaus prisikėlimas visiškai panaikino jo kanciją ir mirtį, tai tik praeities prisiminimas. Kancija esą teturi tiek prasmės, kiek ji išryškina prisikėlusio Viešpaties didybę ir šlovę.

Tačiau Evangelijos tiesa yra tokia, kad kryžius nuolat pasirodo mūsų gyvenime, primindamas, jog Dievo malonė yra absoliučiai laisva ir teikiama dovanai. Tai, kad ji teikiama dovanai, anaipol nereiškia, jog ji atiduodama už pigią kainą. Dievo malonė kelia mums reikalavimus net tuomet, kai giedame Aleliuja. Skaitinys iš „Apaštalo darbų“ knygos yra puiki iliustracija. Mokiniai „buvo pilni džiaugsmo ir šventosios Dvasios“, tačiau tuo pat metu jie patiria persekiojimus ir visokiausius išbandymus. Patiriantys kanciją ir išbandymus mokiniai nemano, kad Dievas juos mažiau myli. Priešingai, jų nuolatinis džiaugsmas, dėkingumo dvasia, uolumas skelbti Dievo žodį nepaisant prieštaravimų neklysta mai liudija Dievo meilę. Mokiniai iš tikrųjų „rado“ Dievo meilę ir negali į ją neatsiiepti.

Priešingai klaidinga būtų apsiriboti vien kryžiumi ir nuolatinė kova. Neturėtume vadintis Velykų žmonėmis, jei netikėtume, kad Prisikėlimas reiškia visišką ir galutinę pergalę. Dievo meilė jau dabar daro mus laimingus, o Dievo šlovėje šios laimės jau niekas nebetemdydys. Velykų laikotarpio skaitoma Apreiškimo knyga — „Prisikėlusiojo Kristaus Evangelija“. Ši Naujojo Testamento knyga nušviečia tylinčios ir persekijuojamos Bažnyčios naktį, drąsina bauginamas tikinčiųjų širdis. Skaitinyje iš Apreiškimo knygos vaizduojama milžiniška minia „iš visų giminių, gentių, tautų ir kalbų“. Ji stovi prieš Dievo soatę todėl, kad „atejo iš didžio sielvarto“. Koks kontrastas tarp išgąsdintos „mažosios kaimenės“ ir šios didžiulės minios! Tą minią sudaro visi, kuriuos išganinga Dievo meilė saugiai veda žemiškais keliais. Net jeigu šiandien mūsų giedamas Aleliuja ne visiškai pataiko į toną, Dievo karalystėje jis skambės tobulai, harmoningai, viešpataujant džiaugsmui.

Skaitinyje iš „Apaštalo darbų“ svarbus dar vienas momentas. Kai Paulius ir Barnabas pirmosios apaštališkosios kelionės metu atvyko į Pisidijos Antiochiją, šis miestas buvo svarbi sustojimo vieta traukiant prekybos vilktinėms iš Efezo ir Rytus. (Dabar 1200 m. virš jūros lygio iškilusioje plynaukštėje teliko jo griuvėsiai.) Pauliaus ir Barnabo skelbimas buvo labai vaisingas, tačiau žydų Rašto aiškintojai iš pavydo sukurstė, kad jie būtų persekijuojami. Apaštalas Paulius priima istorinį sprendimą

skelbti Evangeliją pagonims. Tai buvo reikšmingas posūkis naujai suvokiant Bažnyčios misiją. Bažnyčioje nebėra privilegijuotų tautų.

Evangelijos skaitinyje Jėzus, pasivadindamas bibliiniu Gerojo Ganytojo vardu, parodo, kad jis imasi visišką atsakomybę už Dievo tautą. Formuluoję „Aš esu“ dar kartą apreiškia „transcendenciją“ ir įsipareigojimą. Panašiai kaip ir tuomet, kai Dievas apsiėmė Mozei: „Aš esu“ (Iš 3, 14), Jėzus pareiškia esąs šiandien ir visados Gerasis Ganytojas, vertas šio vardo. Evangelistas Jonas atskleidė šio titulo, atskleidžiančio visą išganyto darbą, gelmę. Jono evangelijai būdingas veiksmas — žodis „pažinti“. Šia sąvoka reiškiamas ne tiek intelektualinis, kiek veikiau meilės pažinimas, tarpusavio supratimas ir pagarba, širdžių ir dvasios bendrystė. Gerasis Ganytojas būtent taip „pažįsta“ savo avis ir nori būti jų pažintas. Jėzus Evangelijoje atskleidžia, kad tokio pažinimo pavyzdys ir šaltinis yra Tėvo ir Sūnaus tarpusavio pažinimas. Jėzaus teikiamas amžinasis gyvenimas yra ne kas kita, kaip priėmimas į Tėvo ir Sūnaus artumą: „Amžinasis gyvenimas — tai pažinti tave, vienintelį tikrąjį Dievą, ir tavo sūną Jėzų — Mesiją“ (Jn 17, 3). Sinoptinėse evangelijose Jėzus, pasiskelbęs Mesiju, dažnai sulaukia savo priešininkų neapykantos. Jono evangelijoje Jėzus nuosekliai atskleidžia savo dieviškumą. Trečiaisiais savo viešojo gyvenimo metais jis tris kartus paskelbia tai Jeruzalėje: per Sekmines (Jn 5, 17-18), Palapinių šventę (Jn 8, 58-59) ir per Šventyklos pašventinimo iškilmes, užbaigdamas kalbą apie Gerąjį Ganytoją. Pareiškimas „Aš ir Tėvas esame vienas“ byloja, kad Jėzus be jokių apribojimų priklauso aukščiausia Tėvo valdžia. Kaip ir kitais kartais, Jėzaus klausytojai neapsirinka. Jie pasipiktina Jėzaus pareikšta tiesa ir nori griebtis smurto: „Žydai stverėsi akmenų“ (Jn 10, 31). Tačiau Jėzus nešvelnina tikrovės, tik dar priduria: „Tėvas manys ir aš jame“ (Jn 10, 38).

Iš pirmo žvilgsnio Evangelijos skaitinyje nelengva užčiuopti užuominų apie Bažnyčią. Nekalbama nė apie kitus piemenis, tarnystes, išganyto tarpininkus. Taip pat neminimi kokie nors sakramentiniai ženklai, su kuriais būtų susietas naujasis gyvenimas. Apie kritai Jono evangelijoje nuolat girdimas jaunos Bažnyčios balsas. Viešpaties veikimas joje ir per ją toks nepaneigiamas, kad prieš jį nublanksta regimosios bendruomenės struktūros. Vis dėlto ir šioje ištraukoje galima įžvelgti Bažnyčios ženklų. Nors piemuoto pažįsta savo avis asmeniškai, jos visos sudaro kaimenę. Egziistuoja aptvarai, skiriantys vieną avide nuo kitos (plg. Jn. 10, 16). Kalbama ne tik apie vagis ir plėšikus, bet ir apie sąrgą, atkeliantį vartus, taigi kaimenės šeiminko igaliotą žmogų. Net kelis kartus pabrėžiamas gyvenimo atidavimas už savo avis ir galia atsiimti gyvybę, tai yra prisikėlimas (Jn 10, 11, 15, 17, 18). Šis pakartotinis skelbiamas dalykas yra toks svarbus, kad jį reikia iškilmingai švęsti Eucharistijoje.

2001 m. kovo 4 d., įžengęs į Vilniaus arkikatedrą, kard. Audrys J. Bačkis suklupo maldai šv. Kazimiero koplyčioje prie Lietuvos šventojo karsto. Vladimir Gulevičius (Elta) nuotrauka

DVIGUBA KUN. DR. MATO ČYVO SUKAKTIS

Ne taip dažnai sutuoktiniai kartu sulaukia savo vestuvių penkiasdešimties metų, bet dar rečiau kunigai šventia vadinamą deimantinę sukaktį — šešiasdešimties metų. Tokia graži proga — kun. dr. Mato Čyvo, gyvenančio Floridoje, 2001 m. sausio 26-ąją atšventusio 60-ąsias kunigystės, o balandžio 30 d. — 85-ąsias savo gyvenimo metines. Dvigubą jubiliejų akivatuoja gerbiamas sukaktuvinis ninkas atsakė į kelis klausimus.

— **Ką galite pasakyti apie savo tėvus, brolius ir seseris?**

— Tėvas Matas, vienturtis sūnus savo šeimoje, buvo geras vaikų vyresnis už mano mamą Oną Vėbraitę, kuriu buvo tikrai darbštus lietuvių tikininkai, gan primityviomis priemonėmis pavyzdinai tvarkę 22 ha ūkį ir užauginę 7 vaikus. Gan įdomi mano motinos šeima. Joje užaugo trys sūnūs ir keturios dukros, kurių visos ištėkėjo tame pačiame Liliūnų kaime, Pagiriu valsčiuje, už kaimynų: Uršulė už Antano Danylos, Agnė už Jono Grigo, Kotryna už Jono Siniausko, o Ona už Mato Čyvo, mano tėvo. Trijų kaimynų ūkiai ribojosi vienas su kitu, tik Danylos gyvenimo šiek tiek toliau. Visos keturios skardžiabalsės Vėbraitės giedėjo parapijos chore.

— **Kokie svarbiausi vaikystės prisiminimai, išlikę Jūsų atmintyje?**

— Labiausiai man įstrigę atmintin tėvų darbštumas, religingumas ir meilė septynių vaikų šeimai.

— **Kas paskatino būti kunigu?**

— Pats didžiausias akntinas būti kunigu — gražus tėvų pavyzdys, jų paprastas ir kilnus gyvenimas.

— **Ką Jums davė ateitininkai? Ar su jais bendraujate?**

— Ateitininkų veikloje dalyvavau nuo I klasės Šėtos vidurinėje mokykloje. Buvau berniukų ir bendrųjų grupių pirmininku. Ateitininkai man padarė didžiulę įtaką, pastūmėjo kunigystėn. Dabartinis ateitininkas daugiausia remiu lėšomis: pasiunčia pinigų namams išlaikyti, Berčių stovyklai, žurnalui leisti ir kt.

— **Ar ką prisimenate iš tu laikų, kai buvote arkiv.**

Ganomos avys jaučiasi saugiai tik pasilikdamos bendruomenėje, girdėdamos Ganytojo balsą. Stiprinti saugumo ir pasitikėjimo jausmą privalo bendruomenės atsakingieji vadovai. Visa Bažnyčia žino esanti Gerojo Ganytojo žinioje. Bažnyčios žinios, 2001 m., Nr. 7

Juozo Skvirecko sekretoriumi? Ar rašėte dienoraštį?

— 1944 m. sausio mėn. buvau paskirtas Kauno arkiv. Juozapo Skvirecko asmeniniu sekretoriumi. Ligi liepos mėn. pabaigos čia darbas buvo įvairus ir įdomus. Tik vokiečiai pareikalavo, kad arkivyskupas apleistų Kauną, nes čia vyks lemtingi mušiai. Liepos 28 d. du gestapininkai mus išvežė į Vytėnus, bet rusai, prasiveržę pro Jonavą, artėjo prie mūsų. Todėl atsidūrėm Jurbarko, kur suradome savo sunkvežimiu atvažiuosį kun. Simoną Morkūną, su kuriuo važiuojame iki Vienos. Arkivyskupas susisiekė su kardinolu Innitzer, o tas mus pakvietė pas save. Vienoje išbuvo iki 1945 m. Velykų. Rusams artėjant prie Vienos, mes iškeliavome Innsbruko link ir apsiostojome pas sesules vienuoles. 1944 m. išvažiudamas iš Lietuvos, pradžiai rašyti dienoraštį ir rašiau iki 1949 m., kolei atsiraudau JAV.

— **Kokie Jūsų išpučiniai iš Albany vyskupijos?**

— 1951 m. pabaigoje persikėliau į Albany, N.Y., kur pusmetį gyvenau pas vietos vyskupą Edmund Gibbons. Šitaip galėjau neblogai susipažinti su nauja vyskupija, geriau pramokti anglų kalbą. Ten dirbau vyskupijos tribunole ir kitur. 1963 m. paskirtas lietuviškos Šv. Jurgio parapijos klebonu, kur išbuvau iki 1988 m. Tik reikėjo apieisti šią malonią, įdomią parapiją, nes lietuvių labai sumažėjo (tėvai išmirė, o vaikai dėl įvairių priežasčių — baigė mokslus, dėl darbų išsivaižinėjo). Reikėjo pradėti pensininko gyvenimą.

— **Kaip ir ką dirbote St. Petersburg?**

— Čionai pagelbejau tėvams pranciškonams darbuotis Šv. Kazimiero misijoje, dalyvavau Lietuvių Šv. Kazimiero misijos, Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Dukterų veikloje. Kiek galėdamas, visur padėjau lietuviams.

— **Ką galite papasakoti apie savo pusbrolių — Joną Danylą, SJ?**

— Antanas ir Uršulė Danylai augino tris sūnus, iš kurių vienas Jonas tapo kunigu. Jų ūkis buvo pačiame kaimo viduryje, ant kalnelio. Jie turėjo vėjinį malūną. Jų žemėje buvo Liliūnų kaimo kapinaitės. Antanas Danyla buvo partizanas. Jo slapyvardė — Kirna. Jis buvo garsaus partizano Danielio Vaitelio — „Atamano“ pavaduotojas. Jiedu buvo išduoti ir nužudyti. Tėvas Jonas Danyla studijavo įvairiuose užsienio universitetuose, dėstė jėzuitų gimnazijoje Kaune ir ilgai vadovavo Lietuvos jėzuitams. Tėvas Jonas buvo ilgiai sekamas, tardomas, kalinamas, bauginamas ir ištremtas į priverčiamųjų darbų stovyklą Kazachstane. Nepaisydamas jokių bauginimų ir prievartos, t. Jonas liko ištikimas savo luomui, drąsino parapijiečius ir kunigus laikytis katalikų tikėjimo, rašė straipsnius apie katalikų teisių pažeidimus ne tik į slaptąsias LKB „Kronikas“, bet ir į oficialiąją to meto spaudą, nors ji dažnai tą jo straipsnius nespausdino. Žmones, ypač kunigus, drąsino ne vien žodžiu, bet ir savo kukliu, šventu, pavyzdingu gyvenimu. Sulaukęs gražaus amžiaus — 95 metų — mirė 2000 m. spalio mėn. 31 d. Kaune.

Kiek ilgiau nesimatę, mudu susitikome Vilniuje 1973 m. ir įdomiai pasikalbėjome. Dar buvome susidūrę 1977 m., 1980 m. ir paskutiniąsį — 1994 m. Nors buvo fiziškai pavargęs, bet protiniu požiūriu

65 metų kunigystės sukaktuvininkas kun. dr. Matas Čyvas ir per 2000-ųjų šv. Velykas 16-ąsias kunigystės metines prisiminęs Šv. Kazimiero misijos dvasios vadovas brolis pranciškonas Antanas Grabnickas.

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolskis ir Off. Mgr. Aukst
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLSKIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 681-8854

**Kalbame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUS, ŠILDYMO
SYSTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8824**

V.A.L. Auto Services
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Variklio kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatiniams klientams -
nuolaidos. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183, 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

Air Duct cleaners & power washers
Work Monday - Saturday, 6:30 am - 5
pm. Company van, paid training, year
round work. Must speak English, have
valid drivers license. Make \$700+ per
week. No experience needed.
Make application today & start tomorrow.
2101 Ogden Ave., Downers Grove, IL
60515 (Zichart building).
Enter side door.
Tel. 630-766-0001.

— sąmoningas ir įžvalgas.

— **Kur per savo gyvenimą
esate aiškiausiai pajutęs
Dievo pirštą?**

— Dievo globą jaučiu visą
savo gyvenimą. Dukart (1945
m. ir 1965 m.) buvau sužeis-
tas, 1970 m. buvau sunkiai su-
sirgęs, keliakart operuotas, vis
dėlto dėkoju Dievui ir džiaugiu-
siuosi, kad, atšventęs kunig-
ystės 60-metį, 85-ąjį gimta-
dienį, dar galiu kitiems pa-
dėti.

— **Kokia, Jūsų nuomone,
Lietuvos ir viso pasaulio
ateitis?**

— Mane baugina Rusijos
reikalavimai Lietuvai. Tai ma-
tyti iš Karaliaučiaus, vadinamo
Kaliningrado, srities ir
Lietuvos geografinės padėties.
Jie, nusižėgdami nepriklausomo
krašto teisėmis, reikalauja
geriausio ir lengviausio susisiekimo
per Lietuvos teritoriją. Tokie reikalavimai
trikdo ramų ir taikų krašto gyvenimą.

Redakcijos ir savo vardu kuo
nuodirdžiausiai sveikiname
kunigą daktarą Matą Čyvą
dvigubos sukakties akivaizdoje.
Dekojame už atsakymus.
Dievo palaima, Švč. Mergelės
Marijos nuolatinė globa teldi
visus mūsų tautietius žings-
nius visame pasaulyje.

Kalbėjosi
kun. K. J. Ambrasas, SJ

RAGINA NUGALĖTI „ATEITIES BAIMĘ“

Bažnyčia turi svarbią pareigą
padėti žmonėms nugalėti
„ateities baimę“ ir ypač įtikinti
jaunus žmones, kad jie
lauktų vaiko gimimo, kalbėjo
popiežius Jonas Paulius II per
bendrąją audienciją sausio 24 d.

Šventasis Tėvas sakė, kad,
pažvelgus į pasaulio istoriją,
atrodo, jog vyrauja karai,
ziaurumas, priepaaidas, netei-
sybė ir moralinis nuosmukis.
Tačiau, kaip moko Šv. Raštas,
„tokia situacija atsirado todėl,
kad žmogus laisva valia atsi-
sakė paklusti Dievo planui ir
taip sunaikino pirmąją har-

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF: 773-220-8761
HOME: 708-425-7100
MOBIL: 773-990-8206

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

**Sergantiems, vienikiams
žmonėms, kuriems reikia
priežiūros, vaikų, švartų namų ir
sveiko maisto — klaugės iš
„For your service“ agentūros visa
tai padarys. Skambinti Zita, tel.
773-585-9067 arba
773-585-6709.**

**Ieškau kambario
su maitinimu prie šeimos.
Skambinti tel. 773-472-1249
nuo 7 v.v. iki 11 v.v.**

LANGŲ PLOVIAI
Reikalauja 100 žmonių. Pradėkite jau
šiandien. Darbas nuo pirmadienio iki
šeštadienio, 7 v.r. iki 4 v.p.p. Dirbama
po 2-3 žpasas (vyrai ir moterys).
Privalo turėti automobilį ir susikloti
angliškai. Pajamoms nebebus -
išmokysime. Apygimms \$500 per
savaitę vėpam žingsni. Sumokėdine
kiekvieną dieną. Užpildyk dokumentus
šiandien - pradėk dirbti rytoj.
2101 Ogden Ave., Downers Grove,
IL 60515 (Zichart pastatas), įėjimas
per šonines duris. Tel. 630-757-0100.

**Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje.**

Privalo turėti automobilį.
Darbas šiaurės-vakarų rajonuose.
Tel. 847-308-9109
vakare nuo 8 - 10 val.
Susikabinsite angliškai, rusiškai.

**Reikalingi darbininkai naktdienam
parduotuvių valymui
Indiana valstijoje ir kinur.
Reikalingas transportas.
Atlyginimas pradedantiems \$1,600,
su patyrimu \$2,000 per mėnesį.
Tel. 773-476-2247; 773-251-6101.**

moniją tarp kūrinių ir Kūrė-
jo“. Kadangi „ateities baimė
dažnai skatina apatiją, užsi-
sklendimą, piktnaudžiavimą
narkotikais bei jaunimo nusi-
kalstamumą, Bažnyčia turi
paspriešinti šioms tendenci-
joms skelbdama „iš tikėjimo
kylančią viltį“, — sakė Jonas
Paulius II.

„TREČIOJI BANGA“

Atkelta iš 3 psl.

Ilgaita pranešimai apie KV
sudėtyje esančių Tarybų veik-
lą ir planus. Su dideliu dėme-
siu ir viltimi buvo išklausytas
KV vicepirmininkės „trečio-
sios bangos“ reikalams prane-
šimas.

Nereikia būti pranašu, sa-
kant, kad „trečioji banga“ yra
Lietuvių Bendruomenės ateis-
tis. Ropinamasi jos kuo dides-
niu įtraukimu į LB veiklą. Li-
tuaništinų mokyklų mokinių
ir mokytojų gretos plidosi nau-
jais veidais ir nauja energija.
Apylinkių ir apygardų valdy-
bose didėja jų įtaka. Matomai
kyla gyvastingumo rodiklis.

Įvykusių rajoninių suvažiavimų dėmesys buvo tautei
gyvybei išeivijoje ir Lietuvos
valstybinei gyvybei anoje At-
lanto pusėje. Tautinės gyvy-
bės pragiedruliai čia — tai li-
tuaništinės mokyklos, jauni-
mo organizacijos, sportinė
veikla, „Trečioji banga“.

Mūsų rūpestis Lietuvos
valstybinei gyvybei, tai veiks-
mingas dėmesys jos įstojimui į
NATO. Faktą, kad šie rajoni-
niai suvažiavimai vyko balan-
džio mėnesį, o ne už poros mė-
nesių, kaip tik nulėmė NATO
plėtros vyksmas. Be JAV pri-
tarimo Lietuva nebus pakvie-
ta į NATO. Be visų mūsų pa-
stangų tokio pakvietimo viltis
gali tik sumažėti.

Grįžtome namo su nauju en-
tuziazmu daryti viską, ką ga-
lime savo tautinės gyvybės
išeivijoje ir Lietuvos valsty-
binės gyvybės uttkirimo
darbuose.

Romualdas Kriaučiūnas

Pietuose, 04.27 Čikagos vidurmiestyje ALTO centro valdybos ruoštuose pagerbti naująjį Lietuvos ambasadorių JAV-se Vygaudą Ušacką, Čikagos ir apylinkių lietuviai galejo pabendrauti ne tik su ambasadorium ir kitais aukštais svečiais, bet ir su lietuvių operos solistais, atvykusiais dalyvauti Donizetti operos „Meilės eliksyras“ pastatyme. Iš kairės: Viktoras Naudzius, Stasys Baras, solistai — Nida Grigalavičiūtė, Sigita Dirse, bankininkė Ruta Staniulienė ir sol. Edgaras Prudkauskas.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

„DRAUGO“
VYR. REDAKTOREI

Ačiū už tokį gražų, vaizdingą ir įdomų pranešimą apie sėkmingą operą ir sporto savaitę Čikagoje, kurį girdėjau Detroito „Lietuviškų melodijų“ valandėlės metu š.m. gegužės 1 dieną. Gera, kad drisote pasiūlyti ir Detroitui organizuoti atvykti ir operos spektaklius.

Amb. Ušackas paliko puikų įspūdį, atsakydamas ir Algio Zapracko klausimą apie ledų ritulio lietuvių žvaigždę (Kasparaitį ir Zubrų), žaidžiančius NHL: kad per tokius susitikimus yra išaiškinami nesupratimai ir taip pat atkreiptas dėmesys ne tik „Draugo“ dienrašty, bet ir susidomėjimas Amerikos žiniasklaidoje. Taip pat buvo įdomu išgirsti ir ambasadoriaus pasiryžimą viešai pagerbti „Mavricks“ trenerį Donny Nelson už jo paramą lietuvių krepšinio komandai olimpiados metu.

Dėkinga esu ir Zaprackams už žinias ir įdomius pokalbius. Tikimasi, kad šis laiškelis pasiekis ir daugiau pasikalbėjimų su jumis ir apie kitus įvykius. Džiugu, kad „Draugas“ ir „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė yra įtraukti į Lietuvos interneto svetainę www.online.lt, kuria gali naudotis viso pasaulio lietuviai.

Stasė Angaitienė
Detroit, MI

PIRMIEJI VALDOVŲ RŪMŲ RĖMĖJAI IŠ JAV

Po X Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo nutarimo Vilniuje praėjusiais metais spaudoje buvo paskelbta, kad Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų liekanų išsaugojimas ir pačių rūmų atstatymas turi neįkainojamos vertės atkuriama Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai. PLB Seimas pritarė Valdovų rūmų projektui, jį remia ir ragino visų kraštų Lietuvių Bendruomenės nuoširdžiai prisidėti prie šio projekto finansavimo.

Tuo pačiu nutarimu PLB seimas prašė šio projekto globėją Lietuvos Respublikos prezidentą visapusiškai skatinti šio projekto įgyvendinimą, Lietuvos Seimą priimti Valdovų rūmų įstatymą ir Lietuvos vyriausybę priimti nutarimą atkurti Valdovų rūmus. Praėjusių metų spalio mėnesį LR Seimas savo įstatymu, o šių metų pradžioje prezidentas savo dekretu, ir neseniai vyriausybė savo nutarimu pasisakė už Valdovų rūmų atstatymą bei projekto vykdymą. Norima ir tikimasi šį projektą įgyvendinti iki 2009 metų, kada bus minimas Lietuvos tūkstantmetis.

Praėjusių metų rugpjūčio mėnesį Lietuvoje buvo įsteigtas Valdovų rūmų paramos fondas, kurio valdybos pirmininku yra Edmundas Kulikauskas, anksčiau gyvenęs ir dirbęs Los Angeles, CA, o dabar su žmona Rūta (buvusia Kvilyte) gyvena Vilniuje ir aktyviai veikia Lietuvos visuomenėje. Fondo steigėjų tarpe yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkai. Per tą fondą Vilniuje telkiamos aukos Valdovų rūmų projektui iš aukotojų Lietuvoje ir kitur. Fondas turi svetainę internete ir visokias reikalingas informacijas apie šį projektą galima rasti atsidarius www.lvlt.lt iki 2000 m. gruodžio 31 d. tas fondas buvo gavęs 11,600 litų pinigais ir 45,000 litų pažadais.

JAV ir bendrai užsienyje gyvenantys rėmėjai prašomi aukas šiam projektui siųsti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondą, čekius rašydami ir siųdami Lithuanian World Community Foundation vardu, adresuodami Grand Rapids MI 49514-0796, USA, čekio apacioje pažymėdami, kad tai aukos Valdovų rūmams atstatyti. PLB fondas yra registruotas Illinois valstijoje, JAV, Federal ID No. 36-3097269 ir per jį duodamos aukos gali būti nurašytos nuo JAV federalinių mokesčių. Per šį fondą surinktos aukos bus vėliau perduotos Valdovų rūmų paramos fondui.

Iki 2001 m. balandžio 15 d., Valdovų rūmų atstatymui pirmieji aukotojai per PLB fondą buvo Vytautas ir Gražina Kamantai iš Grand Rapids, MI — 100 dol., dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai iš Cincinnati, OH — 1,000 dol. (Lenkauskai pradėjo „tūkstantininkų“ klubą, pasižadėję aukoti kas metai po tūkstantį), Faustas ir Teresė Strolis iš Oak Forest, IL — 35 dol., Alice Kizewic iš Sturtevant, WI — 100 dol., Donatas ir Indrė Tjūnėliai iš Buffalo Grove, IL — 100 dol., Anonimas iš Illinois valstijos — 500 dol., Vytautas ir Danutė Anonai iš Rego Park, NY — 100 dol., Natalija ir Metys Mazeikos iš Shorewood, IL — 50 dol. Iš viso suaukota 1,985 dol.

Kviečiame visus tapti Valdovų rūmų rėmėjais, kurių vardai ir pavardės bus įamžintos, pasiūniant bent 1 dol. auką (o kas gali — ir daugiau) į PLB fondą.

Juozas Lukas
Grand Rapids, MI

VISA TAI SUTEIKIA
VILTIES

Aš esu naujai atvykusi lie-

tuvė. Daug teko girdėti apie Amerikoje gyvenančius tautiečius, sutikti jų nemažą būrį, susipažinti, pabendrauti. Labai džiaugiuosi, jog radau daug bendraminčių, kad yra žmonių, kurie šioje, mums svetimoje žemelėje, yra įleidę savo šaknis ir nepamiršta savo tautos, tėvynės — Lietuvos. Geresnio gyvenimo beiškant, supratu: ir čia mums visiems trūksta lietuviškumo, dvasinio peno, dainų, maldų, renginių. Džiaugiuosi tuo, kad Čikagoje yra ne viena lietuvių bažnyčia, bendruomenė, kurios vis ką nors suruošia idomaus ir gražaus, taip pritraukdamos čia esančius lietuvių, skatindamos vienyti, pabūti kartu, neužsidaryti savyje, o atsiverti visiems, išsaugoti savo vargus, pasidalinti savo patirtimi, pabūti tarp suprantančių ir užjauniančių. Žinoma, kaip ir visur, taip ir čia, yra įvairiausių plauko žmonių, bet aš supratau — ir tarp jaunų, ir tarp senų, yra labai daug gerų žmonių, kurie, galbūt tik neturi galimybės atsiskleisti.

Džiaugiuosi, kad teko susipažinti ir su seniai Amerikoje gyvenančiais lietuviais, kurie pasitikėjo manimi, padėjo suorganizuoti didelio kolektyvo — Šiaulių universiteto choro „Studium“ viešnagę Čikagoje. Malonu, jog manimi pasitikėjo žmonės, ir koncertas susilūdo ne vieno žiūrovo širdį. Geri atsiliepimai suteikia vilties, nesinori nuleisti rankų, kažką daryti toliau ir taip įsijungti lietuvių kultūrinį gyvenimą čia. Aš labai tikiuosi — šis koncertas ne paskutinis renginys. Ne viena aš galiu sugalvoti ir kažką nuveikti čia, o tokių yra ir daugiau, kurie ir po sunkaus darbo dar galėtų dalelę inešti į mūsų, lietuvių bendruomenės, gyvenimą, tik reikia galbūt vienintelio paraginimo, mažos pagalbos, užuominos, — taip atsiranda noras veikti. Labai norėčiau padėkoti Brighton Park kunigui Jau-niui Kelpšai, šios parapijos lietuvių bendruomenei, ypač — Salomėjai Daulienei, taip pat Pasaulio lietuvių centrui Le-monte, Studijai R, „Amerikos lietuviui“, Amerikos lietuvių televizijai, dienraščiui „Draugas“, radijui „Margutis II“, „Seklyčiai“, „Racine bakery“, „Food depot international“, Rimantui Dirvonui ir visiems, kurie padėjo man sukurti gražų ir šiltą priėmimą studentams iš Šiaulių. Savo ir jų vardu dėkoju visiems. Ačiū!

Asta Buračaitė
Des Plaines, IL

LAIKAS ATITAISYTI

Kai pas lietuvių miršta žmogus, tai mes kreipiamės į Dievą šiais žodžiais: „Amžina atilsis duok jam, Viešpatie“. Kitaip sakant, tegul jis amž-

A. + A. Mokytojui JUOZUI PLAČUI

Amžinybėn iškeliavus, jo žmoną MARYTĘ, dukrą LAIMUTĘ, sūnų GINTARĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi buvusi 1938 m. Šventosios Uosto mokinė

Justina Pronckutė-Skališienė

„DRAUGAS“ lietuviybės svyturis ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.

„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

Iš arti ir toli

PAGERBSIME MOTINAS

Gegužės 13 d., sekmadienį, pietų metu St. Petersburg, FL, Lietuvių klube bus paminėta Motinos diena. Kviečiame dalyvauti.

ATSIŠVEIKINOME SU ŠIAURIEČIAIS

Balandžio 20 d. St. Petersburg Lietuvių klubo valdyba surengė pavasarinį atsisveikinimo su šiauriečiais pobūvi, kuriame apsilankė netoli 200 dalyvių. Nuotaikingą programą atliko tautinių šokių grupės „Audra“ nariai: moterys pašoko trejetą šokių, o vyrai pateikė „apvytusių žiedų madų parodą“, kas sukelė nemažą juoką. Buvusio klubo pirmininko Albino Karniaus pagerbimui sušoka „Rezginėle“.

Klubo vicepirmininkė Dalia Adomaitienė A. Karniui įteikė rožių puokštę, klubo pirmininkė Loretą Kynienę savo žodyje išreiškė jam padėką už daugelio metų vadovavimą ir pasiaukojimą klubui bei jo narių gerovei. Gėlėmis apdovano-ta ir nuolatinė jo darbų taktininkė Angelė Karnienė.

Klubo pirmininkė atsisveikino su išvykstantiais šiaurėn, dėkodama už jų paramą klubui per žiemą ir išreiškė viltį vėl pasimatyti rudenį. Po vakarienės buvo linksmi pasisoka prie geros latvių muzikantų muzikos.

Šiomis dienomis atvykęs į JAV vykstantį chirurginį suvaziavimą, dr. R. Benetis yra pakviestas apsilankyti į Čikagoje. Gegužės 11 d., penktadienį, 7 val. Pasaulio lietuvių centre, „Bočių menėje“, bus programa susipažinti su dr. R. Benetiu ir išgirsti jo pranešimą apie dabartinę medicinos būklę bei raidą Lietuvoje. Asmeniškai galiu tik pakartotinai paraginti visus mūsų tėvynę mylinčius tautiečius gau-siai atsilankyti ir susitikti su šiuo pagarbos vertu Lietuvos sūnumi.

dr. Arūnas E. Gasparaitis
The University of Chicago
radiologijos katedros
profesoriaus asistentas

A. + A. BRONĖ SRUGIENĖ

Mirė 2001 m. gegužės 4 d., sulaukusi 90 metų. Velionė gimė 1910 m. birželio 10 d. Petrapilyje. Amerikoje išgyveno daug metų.

Nuliūdę liko: duktė Aldona ir vyras Juozas Kleinaitis, anūkas Victoras su žmona Laura Kleinaitis, proanūakai Kimberly ir Ryan, anūkę Linda su vyru David Froelich, proanūakai Lauren ir Matthew, anūkę Ramona su vyru Greg Kemp, proanūakai Justin, Grayson, Harrison, duktė Lilija su vyru Ramūnu Buntinu, anūkas Arūnas Buntinas su žmona Lina, proanūkas Vilius, anūkę Rasa su vyru Tom Warren, proanūkę Audra, anūkas Linas, duktė Karina, duktė Irena su vyru Alfredu Kleinaičiu, anūakai Andrea, Kristina, Natalia, duktė Ruta ir vyras Ervynas Naujokas, anūakai Erika, Nicole, Viktorija, giminės Lietuvoje, brolienės Veronika bei Marija Jakšienės su šeimomis, Vokietijoje svainė Olga Srugienė su šeima bei kiti draugai ir giminės.

A. Bronė buvo duktė a. a. Apolonijos Rogulskytės ir Osipo Jakšio, žmona a. a. Prano Srugio, sesuo a. a. Napoleono ir a. a. Jono.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, gegužės 6 d. nuo 3 v.v. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W), Hickory Hills.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, gegužės 7 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Lietuvių Evangelikų liuteronų bažnyčią, kurioje vyskupas Hanas Dumpys aukėjo šv. Mišias už jos sielą. Po Mišių a. a. Bronė buvo palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons. Tel. 708-430-5700.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

MARIJA ŠEŠTOKIENĖ

Minint šią sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos gegužės 14 d. 8 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, kurias atnašaus kun. Juozas Vaišnys. Gegužės 13 d. 11:30 v.v. šv. Mišios bus atnašaujamos St. James Catholic Church, Savannah, GA. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Mariją savo maldose.

Iškeliavai, Teta Mara, be širdingos užuojautos, skausmingai kentėdama daugelį metų.

Išėkis ramybeje, Aukščiausiojo globoje!

Elena ir Antanas Kvedarai bei dukros
Virginija ir Julita su šeimomis.

Gerbiama kuratoriui

A. + A.

EDMUNDUI TUNKŪNUI

mirus, jo seserims ONUTEI BUDĖJIENEI ir VANDAI reikiame nuoširdžių užuojautų.

Lietuvių Evangelikų Reformatų bažnyčios kolegija

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice

Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ligija Tautkuvienė, Viena valso pokylio organizatorė, šio renginio bilietų Lietuvos ambasadoriui Vašingtone Vygaudui Ušackui. Viena valso pokylio vyks šį šeštadienį, gegužės 12 d., PLC Lemonte. Šokiama gro Aliganto Barnišio orkestras, vaives ruoš Audros ir Ryčio Janušų „Bravo“, meninė programą atliks „Svaja“.

Jono Kuprio nuotr.

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos metinis narių susirinkimas vyks gegužės 19 d., šeštadienį, 1 val.p.p. Šaulių namuose, Čikagoje. Visiems kuopos nariams dalyvavimas būtinas. Kviečiami ir svečiai, norintys įsijungti į gen. T. Daukanto šaulių kuopos narių gretas. Po susirinkimo visiems dalyvavusiems bus suruošti užkandžiai, vyks pabendravimas.

Memorial dieną (Prisiminimo – Kapų puošimo dieną) Mišios bus laikomos šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Gegužės 28 d., pirmadienį, 10:15 val.r. vyks procesija, 10:30 val.r. iškilmingas Mišias aukos kun. Charles P. Balskus iš Oak Lawn St. Linus parapijos ir kun. Jonas Kuzinskas, Svė. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas. Giedos Lietuvos Vyčių choras.

JAV LB RAJONINIAME SUVAŽIAVIME LEMONTE

JAV LB Krašto valdybos pavedimu vicepirmininkas organizaciniais reikalais dr. Romualdas Kriaučiūnas š.m. kovo 23 d. aplinkraščiu į rajoninį suvažiavimą sukvietė Vidurio vakarų, Michigan ir Ohio apygardų bei jas sudarančių valdybų pirmininkus, krašto valdybos ir tarybos narius. Suvažiavimas vyko 2001 m. balandžio 28-29 dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Šeštadienio priešpiečių atlikus Vidurio vakarų apygardos suvažiavimą PLC „Bočių menėje“, popietę ir sekmadienio rytą vyko rajoninis suvažiavimas.

JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas dr. Romualdas Kriaučiūnas veda Vidurio Amerikos rajoninį suvažiavimą.

B. A. Vindašienės nuotr.

Jame dalyvavo 80 registruotų dalyvių ir svečiai: Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas ir ALTO pirmininkas Saulius Kuprys.

Suvažiavimą pradėjo ir jam vadovavo dr. Romualdas Kriaučiūnas. Sekretoriatai buvo pakviesta vicepirmininkė Dalia Badariene. Bendrais organizaciniais reikalais pranešimą skaitė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Saulius Kuprys. Kad šiais metais svarbiausi JAV LB darbai ir pastangos yra Lietuvos priėmimas į NATO. Tuo reikalu yra paruoštos petijcijos, laišku pavyzdžiai prezidentui G. W. Bush, senatoriams ir Kongreso atstovams. Kiekvienas JAV LB narys privalo parašyti laiškus prezidentui G. W. Bush ir savo valstijos senatoriams bei Kongreso nariams Vašingtone. Labai pageidautinas laišku dėl NATO rašymas gubernatoriams bei didžiųjų miestų merams. A. Getys minėjo, kad rytų rajoniniame suvažiavime Philadelphiaje dalyvavo 35 dalyviai, jis praėjo darbingai nusiteikęs.

Vicepirmininkas finansų reikalams Juozas Ardyas pabrėžė, kad ryšium su NATO akcija, Krašto valdybai reikalingos papildomos lėšos, kurias sudaro solidarumo mokestis ir Vasario 16-osios aukos. Apylinkės privalo šias lėšas su-

Šį penktadienį, gegužės 11 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centro Lemonte „Bočių menėje“ vyks „Atviro žodžio“ forumas. Tema – „Amerikiečiai Lietuvoje“. Apie veiklą, vystomą padėti Lietuvos žmoniems, kalbės Robert Duda bei Ginger Houghton, Jack Irwin, dr. Renata Stanišienė ir Kauno kardiologas dr. Rimantas Benetis. Parodant, kad įvertiname kitatautių nuosirdžias pastangas, Lietuvos Vaikų globos būrelis „Saulutė“ maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti.

Adolfas Kikilas iš Evergreen Park, IL, Stasio Dziugo fondui padovanojo visą vertiną „Encyclopedia“ komplektą anglų kalba ir daug kitokio turinio knygu. A. Kikilas daug metų buvo Lietuvių šv. Kazimiero kapinių įstaigos vedęs ir daug padėjo savo tautiečiams įvairiais reikalais.

Kovo-balandžio mėnesio „Skautų aidas“ rašo apie lietuvių skautus Argentinoje, pirmąjį šimtmečio stovyklą Australijoje, 326 sesių ir brolių Kučias Toronto ir t.t. 26 puslapių žurnale informuojama apie buvusį Rako stovyklavietės programą, o taip pat ir orientavimosi sporto varžybas, kurios vyksta kasmet pirmą mėnesio savaitę, „Skautų aidas“ redaktorė – v.s. Alė Namikienė, administratorė – v.s. Alina Ramanauskienė, 4613 W. 106th Place, Oak Lawn, IL 60453-5246.

rinkti iš narių ir jas bei visas Vasario 16 surinktas aukas nedelsiant persiųsti Krašto valdybos izdui.

Dr. Romualdas Kriaučiūnas siūlė suprastinti JAV LB apygardų sistemą, Vidurio vakarų, Ohio ir Michigan apygardas sujungiant į vieną apygardą. Ohio ir Michigan apygardas gali panaikinti tik JAV LB taryba šios rudens sesijoje. Iškilio diskusijos už ir prieš. Kilo klausimas, ar reikia didinti Vidurio vakarų apygardą, kuri ir taip jau didelė?

„Trecios bangos“ reikalus referavo vicepirmininkė Dalia Badariene. Naujai atvykusiu jų rūpestis – neprarasti lietuvių pilietybės, primant JAV pilietybę ir nelegalams legalizuotis JAV.

Tarybų ir apygardų pranešimai

Kultūros reikalų tarybos pirmininkė Marija Remienė nusakė labai plačią kultūrinę veiklą, surišą su menininkais iš Lietuvos, dar gyvius juos įtraukiant į JAV LB renginius. Ji džiaugėsi mūsų lietuvių operos veikla ir visus kvietė į „Meilės eliksyrą“, vyksiantį kitą dieną.

Placiausia veikla išsiskleidusios Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė nupasakojo labai šakotą veiklą tarybos poskyriuose ir ten telkiamas lėšas, kurios nepriklauso tarybos veiklos izdui, bet labdarai Lietuvoje.

Švietimo tarybos pirmininkės Dalilės Polikaitienės pra-

Šį penktadienį, gegužės 11 d., 8 val. vak. visi kviečiami į Lemontą, į Lietuvių dailės muziejaus salę, kur „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas žada smagią „Dainų vakaronę“. Tikrai nenusivilsite atvykę!

Čikagos Venesuelos lietuvių draugijos metinis susirinkimas vyks gegužės 10 d., ketvirtadienį, 1 val.p.p. Šaulių namuose.

VIENKARTINĖ PARAMA – „CIRCUIT BREAKER“

Teisę į vienkartinę paramą – „Circuit Breaker“ turi 65 metų ar vyresni 2000 metais Illinois valstijoje gyvenę teisėti gyventojai, kurių metinės pajamos 2000 metais buvo: vieno asmens – 21,218 arba mažiau, dviejų asmenų – 28,480 dol. arba mažiau (pajamos – tai pensijos, uždarbis, gaunama nuoma ir nuosimčiai banke), asmenys, turintys nuosavybės ir mokantys namo mokesčius arba nuomą už butą.

Pasinaudojant vienkartinę paramą, galima gauti nuolaidą ir kai kuriems vaistams – nuo širdies, kraujospūdžio, artrito ir cukraligės. Kad gautumėte šią vienkartinę paramą, turi atitikti jūsų pajamų dydis, jūs taip pat turite užpildyti specialią formą.

Tai padaryti galite, atvykę į „Seklycią“, ir socialinių patarimų raštinę (2711 W. 71st Str., Chicago; 773-476-2655).

Birutė Jasaitienė

nešimą raštu pateikė Juozas Polikaitis. Švietimo taryba dar labiau plečia lietuvių mokyklų tinklą JAV, kuris labai reikalingas dabar iš Lietuvos atvykstantiems jauniui.

Neatvykus Ohio apygardos pirmininkui Jonui Kazlauskui, apie bendruomenės veiklą Clevelande papasakojo apylinkės pirmininkė Milita Nasvytienė ir Dalė Puškorienė.

Michigan apygardos pirmininkė Liūda Rugienienė plačiai nušvietė bendruomenės atliekamus darbus amerikietį tarpe, ypač dabar dėl NATO reikalų.

Vidurio vakarų apygardos pirmininkė Birutė Vindašienė, iškėlė apygardos organizacinės problemos kylančias ir čia pat vietoje, ir palaikant ryšius su toliau esančiomis JAV LB apylinkėmis su mažais tautiečių telkiniais.

Visų metų darbų planą (anglų kalba) raštu ir žodžiu pateikė Omahos apylinkės pirmininkė Nellie Sudavičius-Maccallum. Colorado, Houston, Kansas City apylinkių atstovų suvažiavime nebuvo. Apie juos papasakojo apygardos pirmininkė B. Vindašienė.

Visi keliai – į NATO

Padiskutavus apie kitas JAV LB veiklos problemas, nes suvažiavime dalyvavo JAV LB tarybos prezidentas ir nemažai tarybos narių, buvo plačiai aptartos reikiamos mūsų pastangos dėl Lietuvos priėmimo į NATO. Tuo reikalu plačiau kalbėjo pirmininkas Algimantas Getys ir ALTO pirm. Saulius Kuprys, visiems įsijungiant į diskusijas.

Šeštadienis buvo užbaigtas skania vakariene ir pabendravimu prie vyno. Sekmadienį, po šv. Mišių, pilnoje klausytojų PLC didžiojoje salėje, buvo skaitomas pagrindinis Lietuvos ambasadoriaus Vygaudo Ušacko pranešimas-paskaita apie Lietuvos pastangas ir pasirodymą įstojimui į NATO. Paskaita buvo labai gerai paruošta, iliustruota informacine medžiaga ekrane.

Suvažiavimą labai svingingai globojo gausi Vidurio vakarų apygardos valdyba.

Br. Juodelis

Iš šių metų Lietuvių operos „Meilės eliksyras“ pastatymo (iš kairės): Adina – Nida Grigalavičiūtė, seržantas Belcore – Laimonas Pautienius, Gianetta – Lijana Kopūstaitė-Pauletti ir Lietuvių operos choras.

ŠAUNIOS UŽBAIGTUVĖS

Čikagos publikoje vyrauja nuomonė, kad koncertas paprastai ruošiamas sekmadienį po operos spektaklio, solistams ir kitiems svečiams jau beveik pakėlus sparnus grįžti į tėvynę, būna šaunesnis už pačią operą. Praėjusio sekmadienio koncertas visgi buvo išimtis. Jokių būdu ne dėl to, kad jis kažkaip prasčiau pavykęs, bet dėl to, kad šiemetinė opera – Donizetti „Meilės eliksyras“ pasižymėjo ypatinga sėkme.

Todėl ir pilnutėlė Jaunimo centro salė prisirinko publikos, kad turėtų progą dar valandėlę praleisti su Čikagos Lietuvių operos choru ir šauniais solistais, visus džiuginusiais balandžio 29 d. Morton gimnazijos auditorijoje. Koncertą pradėjo operos choras, diriguojamas maestro Alvydo Vasaitis (akompanavo muz. Manigirdas Motekaitis skambiu J. Strauss valse „Žyd-rasis Dunojus“). Nepaisant vieno kito nesklendimo, Dunojus nubangavo šviesiai ir nuotaikingai, todėl publika nepagalėjo plojimų. Beje, koncerto programos pranešėjas buvo „Meilės eliksyras“ režisierius Eligijus Domarkas.

J. Strauss „Čigonų baroną“ (1998 m.) mūsų publika, be abejo, dar gerai prisimena, kai pagrindines roles dainavo Ramutė Tumulauškaitė ir Virgilijus Noreika, tad knietėjo išgirsti, kaip nuskambės duetas „Kas tuokė mus...“, atliekamas Nidos Grigalavičiūtės ir Edgardo Prudkausko. (Montvidas? – programos pranešėjas jo kitaip nevadino, kaip Prudkausku, nors operos programoje jau matėme Montvidą su Prudkausku skliausteliuose.) Solistai klausytojų nenuvylė – pakako ir subtilumo, ir romantikos, ir jausmo, kaip pridera šiai J. Strauss arijai. Nemaziau nuotaikingai nutonęs Laimonas Pautienius ir Kęstutis Alčiauskis, duetas iš G. Rossini „Sevilijos kirpėjas“. Jau „Meilės eliksyras“ L. Pautienius užsirekomendavo ne tik balsu, bet ir vaidyba, todėl jo Figaro aidas laisvai, šmaikščiai, su deramomis intonacijomis ir suktomis, pataikaujančiomis užuominomis. Neatsilikio ir jaunas tenoras K. Alčiauskis, dainavęs grafo Almavivos partiją duete.

Na, o ką galima pasakyti apie jaunąjį tenorą Edgarą? Ar lietuvių kalboje pakaktų epitetų jo balsui apibūdinti? Tiesa, jis šiemet nedalyvavo operos spektaklyje, bet tikrai vertas dėmesio būsimuose.

Sigitas Dirse, nepamiršamas dr. Dulcamara, kuris prieš savaitę taip įtaigiai atliko savo vaidmenį, kad daugelio publikos numone, būtų galėjęs „pardavinėti eskimams šaldytuvus ir visi bent po vieną būtų pirkę“, pirmuoju pasirodymu nuskambėjo kažkaip blankiai. Galbūt jo balsui nelabai tiko pasirinktos dvi A. Raudonikio dainos – „Prisimink“ ir „Tėvyne“, tačiau antroje koncerto dalyje S. Dirse tikrai sužibėjo Margirio arija iš V. Klovos operos „Pilenai“. Apskritai, pasigedome daugiau S. Dirses dainavimo, ypač duetuose.

Šauniai pasirodė Lijana Kopūstaitė Pauletti, kuriai „Meilės eliksyras“ teko tikrai per menką rolę. Publika koncerte susizavėjo Kopūstaitės alikta Mimi arija iš G. Puccini operos „La Boheme“ ir tikėjosi daugiau ją išgirsti, bet solistė tepasirodė pačioje koncerto pabaigoje, kartu su choru ir kitais solistais įsijungusi į „Meilės eliksyras“ pirmojo veiksmo finalą.

Kęstutis Alčiauskis turėjo progą išbandyti savo balsines jėgas Don Otavio arijoje iš Mozart „Don Giovanni“. Bandymą jis atliko pasigėrėtinai ir užsitarnavo karštų plojimų. Publika svajingai nuteikė L. Pautieniaus atliktą F. Schubert dainą „Der Lindenbaum“ (Liepa). Verta pastebėti, kad didžioji koncerto dalis buvo lietuvių kalba. O kai solistas taip aiškiai taria dainos žodžius, kaip juos tarė L. Pautienius, klausantiems tai suteikia ypatingą malonumą.

Solo partiją taip pat atliko Nida Grigalavičiūtė, jautriai padainuodama Marcelės dainą iš A. Brazinsko op. „Snekučiai“. Ši opera daugeliui čikagietių mažai pažįstama, bet N. Grigalavičiūtė, taip įsimintinai dainavusi Adiną „Meilės eliksyras“, ir čia pasirodė puikiai. Ypač žavi jos atlikimas – šiltas, subtilus, įsijaučiantis į dainuojamus žodžius.

Na, o ką galima pasakyti apie jaunąjį tenorą Edgarą? Ar lietuvių kalboje pakaktų epitetų jo balsui apibūdinti?

Duetą dainuoja Edgaras Montvidas (Prudkauskas) ir Sigitas Dirse.

Jono Kuprio nuotr.

Turbūt Stasys Baras, kuris įsteigtą pasididį E. Prudkauskas dvejus metus laimėjęs ir apskritai ypatingą globą jautia, negalėjo paslėpti pasitenkinimo savo protege. Tad ir P. Tosti „O sole mio“, ir antroje koncerto dalyje Frederico rauda iš F. Čilea operos „Arlietė“ skambėjo kone tobulai. Tik jaunajam solistui norėtųsi priminti, kad galbūt vien balsu remtis nereikėtų, kad svarbu ir atlikėjo šiluma, jausmas, pats dainavimo būdas. Nesupraskite klaidingai – čia ne kritika, tik patarimas „truputį atsipalaiduoti, įgyti daugiau laisvumo“.

Beje, girdėjome ir porą šaunių duetų iš F. Lehar „Linksmosios našlės“. Pirmoje koncerto dalyje dainavo Nida Grigalavičiūtė su Laimonu Pautieniumi, o antroje – Nida su K. Alčiauskiu.

Solistams puikiai akompanavo pianistė Gintė Čepinskaitė – ir savo laikysena, ir skambiniu suteikdama koncertui elegantišką, aukštąs kokybes foną.

Pabaigai operos moterų choras žaismingai ir jautriai padainavo J. Offenbach Barkarolę iš op. „Hofmano pasakas“, o, prisijungus vyrams, diriguojant Čikagos Lietuvių operos chormeisterei Gitanai Snapkauskaitei, gražiai nuskambėjo „Po aukštus kalnus“ iš K. V. Banaicio operos „Juratė ir Kastytis“.

Koncerto finalas – jau minėtoji „Meilės eliksyras“ pirmojo veiksmo pabaiga – sukėlė ant kojų visą gausią publiką, negalėjusią plojimų ir šauksmų „bravo! bravo!“ Šiltu žodžiu visiems padėkojo operos valdybos pirm. Vaclovas Momkus, pažadėdamas, kad „čia tik pertrauka, kad choras netrukus pradės ruošti naujam sezonui, naujai operai...“

Tad lauksime! D.B.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per para, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaitavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0566. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$125 – Leonas Sulas. \$100 – Zelma Noreikienė. \$50 – Vytautas Dudenas; Gražina Kenter. \$25 – Algirdas Čepenas; Jonas ir Stasė Šiaučiai. \$20 – Henry ir Gilma Eleksis; Vitoldas Grudzys; Alfonsa Paziūra. \$10 – Lydija Kazlas; Elizabeth Navikas; Jonas ir Elena Radas. \$5 – J. V. Lopatauskas; Vytautas ir Marija Oniunas, Kazys Skaisgiris. Dėkojame visiems rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg, Ct., Naperville, IL 60540-7011. (Skelb.)

Balandžio 28 d. JAV LB Krašto valdybos Vidurio Amerikos rajoniniame suvažiavime, vykusiame PLC, Lemonte, NATO reikalus aptarė (iš kairės): JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Getys, ALTO centro valdybos pirmininkas Saulius Kuprys, LR ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas ir LR generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas.

B. A. Vindašienės nuotr.